ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಸಭೆ

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

Saturday, 8th April 1972

The House met in the Assembly Chamber, Vidhana Soudha, at Nine of the Clock.

MADAM SPEAKER (SMT. K. S. NAGARATHNAMMA) in the Chair.

Calling Attention to a Matter of Urgent Public Importance *re* : Supply of water from Tungabhadra Dam to Andhra Pradesh

MADAM SPEAKER.—The Hon. Member Sri T. R. Shamanna and Sri H. D. Devegowda, may call the attention of the Minister for Major Irrigation.

Sri T. R. SHAMANNA (Fort).—I call the attention of the Hon. Chief Minister to supply of water from Tungabhadra Dam to the Andhra Pradesh.

Sri H. D. DEVEGOWDA (Holenarasipur).—I also call the attention of the Hon. Minister for Major Irrigation with regard to the supply of water from Tungabhadra Dam to the Andhra Pradesh. In the meanwhile, I would like to ask one clarification from the Hon. Minister. Yesterday, he has made a statement in the Legislative Council, on this subject. I do not know why he made a similar statement in that House.

Sri H. N. NANJEGOWDA (Minister of State for Major Irrigation).—I made a statement in the other House because there was a calling attention notice in that House. If the hon. leader of the Opposition is satisfied with that statement, he need not pursue this matter in this House.

Sri M. S. KRISHNAN (Malleswaram).—I do not like the tenor of the Hon. Minister. I take objection to the remarks "If the hon. Leader of the opposition is satisfied with that statement, he need not pursue this matter in this House. This remark amounts to an arrogance of the Minister. It is unfortunate that the Minister should say so.

Sri H. N. NANJEGOWDA.—In reply to the call Attention notice, I state as follows :—

The Chairman, Tungabhadra Board, in his letter dated 20th March 1972 informed the Secretary to Governmenr of Mysore, Pubiic works and Electricity Deppartment, that the Government of Andhra Pradesh have requested him for release of 3,500 Cusecs of water from the Tungabhadra Reservoir for a period of 15 days from 23rd March 1972 as assistance for the standing second crop of over 4 lakh acres in Krishna Delta in Andhra Pradesh. The Secretary to Government of Andhra Pradesh in his letter dated 25th March 1972 requested that the release of the water may be agreed to as an *ad hoc* arrangement without any prejudice to the rights of the two State Governments of Mysore and Andhra Pradesh in any manner. The Chief Minister of Andhra Pradesh also made a request to the same effect in his letter to the Chief Minister of Mysore.

The matter was examined in detail. The implications of complying with the request of Andhra Pradesh after making full provision for the standing summer crops under the Left Bank Canal were technically examined. It was found that if water is let down as requested by Andhra Pradesh, the reservoir position as at the beginning of June, 1972, would be just adequate to meet the irrigation needs under the Tungabhadra Canals provided adequate inflows of the order of 8 T. M. Cft. of water were received during June. In case there is delayed monsoon or inadequate rains during the month, the Khariff Irrigation under the canals would be postponed. For this reason, a decision was taken that it would not be possible to accommodate the request of Andhra Pradesh.

The Union Minister for Irrigation and Power arrived in Bangalore on the 5th of April for a discussion on the situation arising out of our above decision. He pointed out during ths discussions that it would be adequate if water is let down for 10 days instead of 15 days as originally demanded and with this assistance Andhra Pradesh would be able to save crops in 1½ lakh acres. He agreed with our contention that Khariff Irrigation under Tungabhadra Left and Right Bank Canals should not be allowed to be adversely affected. For this purpose he agreed with our contention that a first charge to the extent of 3 T. M. Cft. of water now being released should be created in favour of Mysore in the Tungabhadra Reservoir at the beginning of June and water shall be released to Andhra Pradesh on the Right Bank only after this condition is fulfiled and after the reservoir position became favourable. After taking into account all these facts, Governnment reconsiderd its earlier decision and decided to release water for 10 days purely as an *ad hoc* arrangement and as a measure of emergent relief to Andhra Pradesh. Water has accordingly been released from the reservoir on 6th April 1972.

It has been made clear to the Union Government, the Government of Andhra Pradesh and the Tungabhadra Board that the release of water is purely on an *ad hoc* basis and that it shall not prejudice the rights or interests of Mysore in any manner.

Sri T. R. SHAMANNA.—May I ask the Hon. Minister as to the reasons why in the beginning a clear refusal was given and thereafter an arrangement was made whereby it was agreed to release 3500 Cusecs of water. Is it on account of the pressure of the Central Government or on account of the goodwill that the Mysore Government has to show towards its neighbour—Andhra Pradesh ?

† **Sri D. DEVARAJ URS** (Chief Minister).—In these matters, there is no question of Central Government pressurising us. It is a measure of goodwill which prompted ultimately for the release of this quantum of water.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈಗ ತಾವು "it is a measure of good will," ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ನೀರು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಜ್ಞರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಮೊದಲು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪುನಃ ಅದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಹತ್ತರವಾದ ಕಾರಣಗಳು ಏನು ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಮೊದಲು ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳಿಗೆ 15 ದಿವಸಕ್ಕಾದರೂ ನೀರು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅವರು ಕೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಜೂನಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಾರಿಫ್ ಬೆಳೆಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಅವರು ಮೊದಲನೆಯ ಸಾರಿ ಕೇಳಿದಾಗ, ನಾವು ಕೊಡತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ಜೂನಿನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಅವರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಪುನಃ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾಯರು ಬಂದಮೇಲೆ ಆ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ 10 ದಿವಸಕ್ಕಾದರೂ ಒಂದಕ್ಕಾದರೂ ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ಕಂಡಿಶನ್ ಕೂಡ ಈಗ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಓದಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ಅದನ್ನು ಪುನರ್‌ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಏನು ಕೊಡುತ್ತೀರೋ ಅದನ್ನು ಜೂನಿನಲ್ಲಿ ಸರಿದೂಗಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಜೂನಿನಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಇನ್‌ಫ್ಲೋವನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಇನ್‌ಫ್ಲೊ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದು ಮಾನ್‌ಸೂನಿನಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಜೂನಿನಲ್ಲಿಯೂ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬೆಳೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮಳೆ ಕೆಲವು ವರ್ಷ ಸರಿಯಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ ; ಕೆಲವು ವರ್ಷ ಸರಿಯಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ನಿಧಾನವಾದರೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮಳೆ ಬರುವುದು ನಿಧಾನವಾದರೂ ನಾವು ಏನು ಕಾಯುಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ; ಆಂಧ್ರದವರಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ತೊಂದರೆಯೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಧಕ್ಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಒಪ್ಪಿದ್ದೇವೆ.

---

† Indicates that the remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.— ನೀವು ಜೂನಿನಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಫ್ಲೊ ಇರುವುದು ಮಾನ್‌ಸೂನ್ ಮೇರೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಜೊತೆಗೆ ಅವರು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವ ನೀರನ್ನು ನಾವು ವಾಪಸ್ಸು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ; ಅದು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಹೇಗೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ ?

Sri D. DEVARAJ URS.—I have already stated that for June crop also, we have kept some water in the reservoir. This water is meant not only to Mysore but also to Andhra Pradesh during June. I make this point quite clear to the hon. members.

Sri M. S. KRISHNAN.—That means, in case there is no inflow in the month of June, whatever share that has been given to the Andhra Pradesh will be taken away by this State.

Sri D. DEVARAJ URS.—This 3 T. M. Cft. of water is almost like loaning which will be taken away at that time. This question does not so much affect us provided the monsoon is in time. Even if the monsoon is delayed, we cannot delay raising of crops. The season has to commence. Now we have clearly stated and they have agreed that in the event of monsoon being delayed, this much of water given to them, will be utilised by us from their portion.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ಏನೂ ಒಂದು ಇನ್‌ಸಿನ್ಯುಯೇಶನ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಪೊದಲು ತಿಳಿಸಿ, ಅವರು ಕೆ. ಎಲ್. ರಾಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ, ಆ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪೊದಲು ನಾವು ನಿರಾಕರಿಸಿದ್ದೆವು. ನಮ್ಮ ಶರತ್ತುಗಳನ್ನು ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಮೇರೆ, 4 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳಿಗಾದರೂ ತೆಲಂಗಾಣದ ಡ್ರೈಬೆರ್ಟ್ ಏರಿಯಾವನ್ನು ಸೇವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದನೆೀರೆ, we have to take generous attitude.

Non-Official Resolution (i) *re*: Completion of the Cauvery Water Supply Scheme to bring water to Bangalore City.

Sri T. R. SHAMANNA.—I beg to move :

"That this Assembly is of the opinion that immediate steps be taken to complete the Cauvery Water Supply Scheme to bring water to Bangalore City".

MADAM SPEAKER.—Resolution moved :

"That this Assembly is of the opinion that immediate steps be taken to complete the Cauvery Water Supply Scheme to bring water to Bangalore City."

† ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ದಿನ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮುಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯ ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೂ ತಾವು ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಿ ಇಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಮುಖ್ಯವಾದ

ಅಂಶವೇನೆಂದರೆ ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಕಾವೇರಿಯಿಂದ ಒದಗಿಸುವ ನೀರಿನ ದರವನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನಕೂಡದೆಂದು ನಾನು ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ತಾವು ಅದನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವಾರು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಪಾಟುಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಇಷ್ಟೇ. "ಕಾವೇರಿಯಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಏನಿದೆಯೋ ಅದು 1971ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸುತ್ತದೆಂದು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ 1971ರಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಈಗಾಗಲೇ 6 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಕಳೆದಿದೆ. ಮೊದಲೇ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಆರಂಭಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದಷ್ಟು ತ್ವರಿತ ರೀತಿಯಿಂದ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ವಿಷಯ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಂಜೇಗೌಡರು ಈ ಕಡೆ ಇದ್ದಾಗ್ಗೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಗ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಈಗ ಬಂದಿದೆ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Minister for Public Works).—I may submit that whatever details are required by the Hon. Members will be prepared and supplied to the House at appropriate time.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾವು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಅದರ ಹಿಂದಿನ ಹಾಗೂ ಮುಂದಿನ ಚರಿತ್ರೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಯುವುದು ಅವಶ್ಯಕ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA —The Government is aware of the past history and the present situation also.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—This is the right time to take action.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—We are at it.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಅಂಶ ತಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. 1961ರ ಜನಗಣತಿ ಪ್ರಕಾರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ 11 ಲ ಇದ್ದದ್ದು 1971ರಲ್ಲಿ 17 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಮಿತಿಪಾರಿದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ 1938ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ 18 ಚದುರಮೈಲು ಇದ್ದದ್ದು ಈಗ 50 ಚದುರಮೈಲುಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಅಸೆಸ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಮನೆಗಳು ಒಂದು ಲಕ್ಷ 8 ಸಾವಿರ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಮನೆಗಳು ಗಣನೆಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 58 ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬಾಕಿ ಸುಮಾರು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ 50 ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ಮನೆಗೆ 12 ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 40 ಲಕ್ಷ ಗ್ಯಾಲನ್ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಡಾವಣೆಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ಅಂತಹ ಬಡಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗಂತೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳು ಸಿಗುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಸಮಸ್ಯೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಕೊಳಾಯಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ನೀರನ್ನು 1894ರಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು, ನಂತರ 2.5 ಮಿಲಿಯನ್ ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರು ಬರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಯಿತು. ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಹೋದ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ 1933ರಿಂದ ತಿಪ್ಪಗೊಂಡನಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿದರು.

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ)

ಆಗ ಸುಮಾರು 12 ಮಿಲಿಯನ್ ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರು ಬರುತ್ತಿತ್ತು, ಅದು ಸಾಲದು ಎಂದು 1957 ರಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ಸುಮಾರು 2.5 ಮಿಲಿಯನ್ ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರು ದಿನಕ್ಕೆ ಹೆಸರಘಟ್ಟದಿಂದ ಬರುತ್ತಿದೆ. ತಿಪ್ಪಗೊಂಡನಹಳ್ಳಿಯಿಂದ 30 ಲಕ್ಷ ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 30-32 ಮಿಲಿಯನ್ ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಾಗ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಬೆಳೆದು ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅತಿ ಆಗತ್ಯವಾಗಿ ಆಗಬೇಕು. ಕಾವೇರಿಯಿಂದ ಆಥವಾ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ನೀರಿನ ಸಂಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆರ್ಕಾವತಿಯಿಂದ, ಹೇಮಾವತಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಶಿಂಷಾನಿಂದ ನೀರು ತರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಾವೇರಿಯಿಂದಲೇ ನೀರು ತರಬೇಕೆಂದು 1963ರಲ್ಲಿಯೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರು. 1971ರವರೆಗೂ ಕಾವೇರಿಯಿಂದ ನೀರು ತರುವ ಯೋಜನೆ ಏನಿತ್ತೋ ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಯಿತು. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೇ ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ಸುಮಾರು 60 ಮಿಲಿಯನ್ ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆಗೆ ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳದೆ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಕಾಲ ಕಳೆದರು. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನಾಗರೀಕರು ಸುಮಾರು 4 ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೇ ಉಚಿತ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದರೂ ನೀರಿನ ದರ ಜಾಸ್ತಿಯೇ ಆಯಿತು, ಆಗ ದೊಡ್ಡ ಹೋರಾಟವೇ ನಡೆಯಿತು. ಆಗ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮೂಲಕ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಆಗ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪೈ. ಘೋರ್ಪಡೆಯವರು ಚೇರಮನ್ ಆಗಿದ್ದರು ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹಾರಮಾಡಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಆದರೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯಂತೂ ಬಗೆಹರಿಯಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಹೀಗೆ ಐದು ವರ್ಷಗಳು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಕಳೆದಮೇಲೆ ಕಾವೇರಿಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ದಿನಕ್ಕೆ 60 ಮಿಲಿಯನ್ ಗ್ಯಾಲನ್‌ಗಳಷ್ಟು ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಇಳಿಸಿ 30 ಮಿಲಿಯನ್ ಗ್ಯಾಲನ್‌ಗಳಷ್ಟು ತರಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲನೆಯ ಸ್ಟೇಜಿನಲ್ಲಿ 30 ಮಿಲಿಯನ್ ಗ್ಯಾಲನ್ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿದೆ. ಈ 30 ಮಿಲಿಯನ್ ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿ ಆದನ್ನು ಆರಂಭಮಾಡಿದಾಗ ಒಂದು ತೊಡಕು ಬಂದಿದೆ. ಮೊದಲು ಮಾಡಿದ ಯೋಜನೆಯಂತೆ ಕಾನ್‌ಕ್ರೀಟ್ ಪೈಪುಗಳನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ಸಿದ್ಧತೆಗಳು ಆಗಿದ್ದುವು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಒತ್ತಡದಿಂದ ಈಗ ಸ್ಟೀಲ್ ಪೈಪ್ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವರು. ಹೀಗೆ ಕಾಲ ವಿಳಂಬವಾದುದರಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಪೈಪುಗಳ ಬೆಲೆಯಾವಣೆಯಿಂದಲೂ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ 3—4 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಯಿತು. ಸುಮಾರು 8 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಾಗತಕ್ಕ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಈಗ 12-13 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಬೆಚ್ಚ ಏರಿತು. ಹೀಗೆ ಕೆಲಸ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಆದ ನಿಧಾನದಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಕಾಲವಿಳಂಬವಾದುದರಿಂದಲೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನಾಗರೀಕರಿಗೆ ನೀರಿನ ದರ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಆಯಿತು. ಹೀಗೆ ನೀರಿನ ದರ ಹೆಚ್ಚಾದ ನಂತರ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನಾಗರೀಕರು ಸುಮಾರು ಒಂದು ಸಾವಿರ ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರಿಗೆ ಈಗ 4 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದರ ಹಿಂದೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ದರಕ್ಕೆ ಮೂರರಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನಾಗರೀಕರು 4 ರೂಪಾಯಿಗಳ ನೀರಿನ ದರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನೇನೋ ವಾಟರ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು 1973 ರೊಳಗಾಗಿ ಪೂರೈಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನೇನೋ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಶಂಕೆ ಮೂಡಿದೆ. ಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸದಿದ್ದರೆ ಈ ಕಾರ್ಯ ನಿಗದಿಯಾದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ

ಮುಗಿಯುತ್ತದೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಸಂಶಯವುಂಟಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯ ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಮುಖ್ಯ ತೊಡಕೆಂದರೆ ಅದು ಹಣದ ಸರಬರಾಯಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಒಟ್ಟು 25 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕು. ಅದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಹಣ 8–9 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ಇನ್ನೂ 17–18 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬೇಗ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಅತ್ತ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೆ ಈ ನಗರದ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ 20 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಏರಿದೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಮಹಡಿಯ ಮೇಲೆ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ನೀರು ಸರಾಗವಾಗಿ ಏರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ನಾನಾ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರ ಅತ್ತ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದರಿಂದೇನಾದರೂ ಅಡಚಣೆ ಉಂಟಾದೀತೆಂಬ ಶಂಕೆಯಿಂದ ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ಕೈಬಿಟ್ಟೆವು. ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಈ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಒಂದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ. ನಗರವು ಬಹಳ ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. 1934ರಲ್ಲಿ ಇದರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಕೇವಲ 4 ಲ ಮಾತ್ರ ಇತ್ತು. ಈಗ ಇದರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ 17 ಲಕ್ಷಕ್ಕೇರಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶಾಲ ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ನಂತರ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಕಡೆಯ ಜನರು ಬಂದು ನೆಲೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಇರುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲದ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ನೀರಿನ ಪೆಚ್ಚು ಇಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ನಮಗೆ ಈ ಸೌಕರ್ಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಬೇಡ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ನಮ್ಮ ನಗರ ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬೆಳೆದರೆ ನಮಗೆ ಅಷ್ಟೂ ಅನುಕೂಲ. ಆದರೆ ಈ ನಗರಕ್ಕೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಕರ್ತವ್ಯ; ಇದು ಅವರ ಹೊಣೆ.

ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಾಟರ್ ಸೆಪ್ಲೈ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಒಂದಕ್ಕೆ ಎರಡರಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಿ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಲೂ ನಮಗೆ ನೀರಿನ ದರ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಮೊದಲು ಸರ್ಕಾರ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿದ ಆಸ್ತಿಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು 9 ಕೋಟಿಗೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದುದನ್ನು ಶ್ರೀ ಘೋರ್ಪಡೆಯವರ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ 5 ಕೋಟಿಗೆ ಇಳಿಸಲಾಯಿತು. ಆದರೂ ಆದರ ಬೆಲೆ ಅಷ್ಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಬೆಲೆಯನ್ನೇ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ—ಆದೂ ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಆಸ್ತಿಯಿತ್ತು. ಇದನ್ನೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಹಾಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಸರಬರಾಯಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 30 ರಷ್ಟು ನೀರು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕದೆ ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿದೆ—ವೇಸ್ಟಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ವಂಚನೆಯೂ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳನ್ನೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೀರಿನ ದರವನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರವದರು ವಾಟರ್ ಸೆಪ್ಲೈ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿದ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ 50-60 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಾದ ಆಸ್ತಿ ಕೂಡ ಇದೆ. ಅವ್ದರಿಂದ ಅದರ ಬೆಲೆ 5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳೂ ಕೂಡ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಹೆಸರುಘಟ್ಟದ ನೀರುಸರಬರಾಯಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಮಹಾರಾಜರವರು ಏನನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಉಚಿತವಾಗೇ ಕೊಟ್ಟರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರೇನು ಈಗ ವಾಟರ್ ಸೆಪ್ಲೈ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದು 50-60 ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಯಸ್ಸಾದ ಆಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳೂ ಮತ್ತು ಮಿಲಿಟರಿ ಶಿಬ್ಬಂದಿ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳೂ ಮತ್ತು ಇವರ ಅನೇಕ ಶಿಬ್ಬಂದಿಗಳೂ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಧನ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನಾಗರೀಕರು ಸಾವಿರ ಗ್ಯಾಲನ್ನಿಗೆ 4 ರೂಪಾಯಿಗಳ ದರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾವೇರಿ ನೀರಿಗೆ ಉಚಿತ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಕೊಡ

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ)

ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೂ ಕೂಡ ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಂದಾಗ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನುಗಳು ಇವೆ. ಫೈನಾನ್ಷಿಯರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯೋಣವೆಂದರೆ ಅವಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ತೆರಬೇಕಾಗುತ್ತೆ. ಆದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲು ಅವರಿಸಿರತಕ್ಕ ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಂದ ಅವುಗಳಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನೀರಿನ ದರವನ್ನು ಇಳಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೇನೇ ಕಾವೇರಿ ನೀರು ಜನಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣೀರಾಗದೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಾಗುತ್ತದೆಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಹಾಲಿ ಇರತಕ್ಕ ನೀರಿನ ದರವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಇಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾದ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟನ್ನು ಹೇಳಿದ ನಂತರ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಬೇರೆ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ.

ನಗರದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಕಾಟ ವಿಪರೀತವಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಇದು ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಾದರೀ ನಗರವಂತೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹವಾ ಉತ್ತಮವಾದದ್ದು, ಆಹಾರ ಉತ್ತಮವಾದದ್ದು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಕಾಟವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಾವೇಕೆ ಇಲ್ಲಿರಬೇಕು ಎಂದು ಜನರು ಬೇಜಾರಾಗುವಷ್ಟು ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಕಾಟ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ತತ್ಕಾಪಿ ಜಯನಗರ, ವಿಲ್ಸನ್‌ಗಾರ್ಡನ್, ಕಂಜೋನ್ ಮೆಂಟ್, ಮಾಗಡಿ ರಸ್ತೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಬಡಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳೆಕಾಟ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಮಲ್ಲೇಶ್ವರದಲ್ಲೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಕಾಟ ಎಂದರೆ ಮಲಗುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ನಿದ್ರೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಂತೆ ಕಿವಿಯ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಸಂಗೀತ ಹಾಡುತ್ತವೆ, ಊಟಕ್ಕೆ ಕುಳಿತಾಗ ಬಾಯಿನೊಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇವುಗಳ ಕಾಟ ನಾಗರೀಕರಿಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ರೋಗವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ.

9-30 A.M.

ಸೊಳ್ಳೆ ಕಾಟ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಸಿವರೇಜ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಅರ್ಧ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಸಿವರೇಜ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾವೇರಿ ಸ್ಕೀಂನಲ್ಲಿ ಸಿವರೇಜ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಸೇರಿದೆ. ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಬೋರ್ಡಿನವರೂ ಎಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಎಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲಸ್ಥರಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಿವರೇಜ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ಲಂ ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ರೇ ಸೈಟ್‌ಗಳು ಇರತಕ್ಕ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಿವರೇಜ್ ಇಲ್ಲವೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಿವರೇಜ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಮಾಡುವೆ ಹೋದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳೆ ಕಾಟ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಅವರ ಸ್ಕೀಂನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಗ್ಗುಂ ರವರನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಬೇರೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರೂ, ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಮೇಲೆ ಸಾಕಷ್ಟು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಕಾದಂಥ ಸ್ಕೀಂ ಒದಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕು. ಬೇಕಾದಂಥ ಮೋಟಾರ್ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ಟುಗಳು ಒದಗಿವೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕು. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ಟುಗಳು ಒದಗದೆ ತಿಪ್ಪಗೊಂಡನಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ನೀರು ಬರುವುದು 2-3 ವರ್ಷ ತಡವಾಯಿತು. ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಸ್ಟೀಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಹಣದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸದೆ ಹೋದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದು ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗುವ ಸಂದರ್ಭವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬೇಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ನನಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಶಂಕೆ ಏನೆಂದರೆ, ಕಾವೇರಿ ಸ್ಕೀಂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗುವ

ಹೊತ್ತಿಗೆ 23 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅಂದಾಜು ಇದ್ದುದ್ದು 28 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಹೋಗಬಹುದು. 28 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೋದಾಗ, ಆ ಹೊರೆಯನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಾಗರೀಕರ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸುವ ಸಂದರ್ಭ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾಗರೀಕರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಜಲಮಂಡಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸುವುದಾಗಿ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಕೂಡ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ನೀರು ತರುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಳಚರಂಡಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಶ್ರದ್ಧೆ ವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಮಿತ್ರರು ಅನೇಕರು ಮಾತನಾಡಬಹುದಾದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೆಚ್ಚುಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಕಾವೇರಿ ನೀರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ 1971ರಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಜಲಮಂಡಳಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಾಗೆ 1973 ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಕಾವೇರಿ ನೀರು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಬರದೆ ಹೋದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯಧಾನಿಯಾದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೂ ಕೂಡ ವಿಪರೀತ ತೊಂದರೆ ಬರುತ್ತದೆ. 1973ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮೊದಲನೆಯುದು. ಎರಡನೆಯುದು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಒಳಚರಂಡಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡದೆ ಹೋದಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳೆಕಾಟ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸೊಳ್ಳೆ ಕಾಟ ತಪ್ಪಿಸದೆ ಹೋದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಜನ ವಾಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಡವರು ವಾಸ ಮಾಡುವ ಕಡೆ ಒಳಚರಂಡಿಯನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಾಡಬೇಕು. ಜಲ ಮಂಡಳಿಯವರೂ ನಮ್ಮ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಜಲಮಂಡಳಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಬಡಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಸೊಳ್ಳೆಯ ಉಪದ್ರವ ತಪ್ಪಿಸಲು ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನೀರಿನ ದರ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಗ್ಯಾಲನ್‌ಗೆ ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಮೂರು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಂದನೆಯದು ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ತರುವುದು, ಎರಡನೆಯುದು ಒಳಚರಂಡಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು, ಮೂರನೆಯದು ನೀರಿನ ದರ ಅದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಾಗರೀಕರು ಕಾವೇರಿ ನೀರು ಬಂದು ಸುಖವಾಗಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವಂತಾಗಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನೆಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿಸಿದರೆ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ, ಟ್ಯೂಬ್ ಲೈಟ್ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಇವೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನಾಗರೀಕರು ಸುಖವಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಅನೂಯೆ ಪಡಬಾರದು. ವಿಧಾನಸೌಧದ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ನೋಡಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಎಲ್ಲಾ ಹೀಗೆಯೇ ಇದೆ ಎಂದು ಶಾಸಕರು ಭಾವಿಸಕೂಡದು. ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗದ ಜನರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದಲ್ಲ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಜನಕ್ಕೂ ಸೇರಿದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್. – ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಕಾವೇರಿ ನದಿಯಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ನೀರು ತರುವಂಥ ವಿಷಯ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಹಾಗೂ ಗಹನವಾದ ವಿಷಯ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲೂ ಸಹ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾದ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ. ಹೋದ ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲೂ ಸಹ ಸುಮಾರು 3–4 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ನಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದಿಯಾಗಿಯೂ ಅನೇಕ ಜನ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಈಗ ಆಕತೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸಹ ಜಲ ಮಂಡಲಿಯ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಬಹಳ ಕಟುವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆ ದಿನ ಜಲಮಂಡಲಿಯವರು ಏನು ಒಂದು ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಇ.ಸಿ.ಸಿ. ಕಂಪನಿಯವರ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾದ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಿತು. 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಆ ಕಂಪನಿಗೆ ಕೊಡಕೂಡದು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದೆವು. ಮೊದಲನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಸ್ಟ್ರೆಸ್ಡ್ ಪೈಪ್ ಬದಲು ಸ್ಟೀಲ್ ಪೈಪ್ಸ್ ಉಪಯೋಗಿಸಲು 5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದುದು ಇ. ಸಿ. ಸಿ. ಕಂಪನಿಯವರಿಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹದಿಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಂಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನೀರಿನ ದರವೂ ಕೂಡ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗುತ್ತದೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್)

ಇದು ಆಗಕೂಡದು ಎಂದು ಬಹಳ ಆಗ್ರಹ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸಿದೆವು. ಈಗ ವಾರಾಡಳಿತ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಆಗ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಅವರು ಈ ವಿಷಯ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ. ಜಲಮಂಡಲಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೇಲೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೂ ಗುರುತರವಾದ ಆರೋಪಣೆ ಹೊರಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸುರವರೂ ಒಬ್ಬರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೇಗೌಡರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅವರ ಪೈಕಿ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರೂ ಒಬ್ಬರು ಆಗಿದ್ದಾರೆ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—If the hon. Member will kindly yield, the issue before the House is the immediate steps to be undertaken to expedite the water supply Scheme to provide drinking water to Bangalore City. But the hon. Member is trying to raise a controversy between steel pipes and pre-stressed pipes. If this subject can be brought up at the proper time, we can discuss that subject. But now the question before the House is very specific, namely to expedite the scheme for Water Supply to Bangalore City.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಅದಕ್ಕೂ ಇದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲು ನೀರು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹ ಇತ್ತು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ 4–5 ಕೋಟಿರೂಪಾಯಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಖರ್ಚುಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡಿ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹಿಂದೆ ನೀವೂ ಹೇಳಿದಿರಿ, ನಾವೂ ಹೇಳಿದೆವು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದೆನೇ ವಿನಃ ಬೇರೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ರೆಲವೆನ್ಸಿ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದು ನಿಮಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.— ರೆಲವೆನ್ಸಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಸ್ಟೀಲ್ ಪೈಪ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಟೆಂಡರ್ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ದುಡ್ಡು ನುಂಗಿ ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಹಿಡಿಯುವಕೆಲಸ ನಿಮ್ಮದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್—ಖಂಡಿತ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ನಗರ. ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥಾ ಶಾಸಕರಿಗೆ, ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಆಗುವುದು ಮಾತ್ರ ವಲ್ಲ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಜನತೆಗೆ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುವ ಸಂದರ್ಭ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನೆಂದರೆ ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ದಿನಗಳಿಂದ ಬಹಳವಾಗಿ ಪ್ರಚಾರ ನಡೆದಿದೆ. ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಓದಿದರೆ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. 1973 ನೇ ಇಸವಿಯೊಳಗೆ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಮುಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಜಲಮಂಡಲ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಗ್ದುಂರವರು ಆಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಡೈನಾಮಿಕ್ ಲೀಡರ್‌ಷಿಪ್ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಒಂದು ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

> "He commended the efficient working of the board headed by dynamic Chairman, I. M. Magdum and hoped they would complete the project far ahead of schedule and get the blessings of God and the people".

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶಾಮಣ್ಣನವರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

Sri M. S. KRISHNAN.—I am not prepared to agree with them in so far as this commendation is concerned. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎ. ಪೈ ಮತ್ತು ಕೆ. ಆರ್. ಪುರಿ ಅವರ ಭಾಷಣವೂ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಅವರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಫಿಷಿಯೆಂಟ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಡೈನಾಮಿಕ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೆ ಹೀಗೆ ಎಂದು ಹೊಗಳಿಕೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ (ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇರುವ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನನಗೆ ಅವರು ಹೇಳುವುದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಏನೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೂ ನನಗೂ ಏನೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಜಲಮಂಡಲಿಯು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಯೇ ಹೊರತು ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ (ವೇಮಗಲ್).—ಅವರನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಹೊಗಳಿ, ಕ್ರಿಟಿಸೈಜ್ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಶಹಭಾಸ್‌ಗಿರಿ ಕೊಡೋಣ. ಇದರಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲೂ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಪಬ್ಲಿಸಿಟಿ ನೋಡಿದರೆ ಒಂದು ಕಡೆ ನೀರು ಬಂದೇ ಬಿಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನೀರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಾವೇರಿ ನೀರು ಬಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಪಕ್ಕದ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಟಾಲ್ ಆರ್ಡರ್. ನಿಜಾಂಶ ಇದೆ ಅನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಕ್‌ಗ್ರೌಂಡ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದನ್ನು ಪಬ್ಲಿಸಿಟಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ? ಆ ರಿಪೋರ್ಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಿಜಾಂಶ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲು ಒಂದೆರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಪೈಪು ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ ಸುಮಾರು 60 ಮೈಲಿ ಹಾಕಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ನನಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದಿರುವುದು ತೊರೆಕಾಡನ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಶಿಂಷಾಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಈಗ ತೊರೆಕಾಡನ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಲುವೆ ಕಟ್ಟಿ ಚರಂಡಿ ಅಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಪೈಪುಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ನಿದರ್ಶನ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅದೇರೀತಿ ಈ ಕಡೆ ಅಂದರೆ ಶಿಂಷಾ ಕಡೆ ಹೋದರೆ 1/3 ಭಾಗದಷ್ಟು ಪೈಪ್ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಫೂರಡು ಪಿಲ್ಲರ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಬ್ರಿಡ್ಜ್ ಕಟ್ಟಿ ಪೈಪ್ ಹಾಕಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತೇವೆ ಅಥವಾ 1973 ನೇ ಇಸವಿಯೊಳಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಸಂಶಯಾಸ್ಪದವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪೇಪರ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ 4 ನೇ ತಾರೀಖು ಡೆಕ್ಕನ್ ಹೆರಾಲ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಬಂದಿದೆ—

> "Mr. Basavalingappa was presiding over a function organised in connection with the laying of foundations for three units constituting the very "heart of the water supply complex." The foundations for clarifloculators, filters of water treatment unit and the flash-mixer unit were laid by Mr. Basavalingappa, Mr. T. A. Pai, former LIC Chairman, and Mr. K. R. Puri, Chairman of the L.I.C. respectively. Mr. Joshi, Secretary of the LIC, investment Division, was present."

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎ. ಪೈ ಮತ್ತು ಕೆ. ಆರ್. ಪುರಿ ಅವರುಗಳು ಈ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ (1) clarifloculatory foundation (2) filters of water treatment unit

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್)

(3) flash-mixer unit ಈ ಮೂರಕ್ಕೂ ಶಂಕುಸ್ಥಾಪನೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನತೆ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ದಿನವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಶಂಕುಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಅನೇಕ ಜನ ಅನೇಕ ಸಲ ಮಾಡಿದ್ದುಂಟು. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಎದುರಿಗೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ಧರ್ಮ ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಂದು ಒಂದು ಸ್ಟೋನ್ ಮಾಡಿದರು. ಅದು ಬಹುಶಃ 150 × 200 ಅಡಿ ಇರಬಹುದು. ಮೊದಲನೇ ಸಾರಿ ಹಿಂದೆ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದವರು ಒಬ್ಬರು ಬಂದು ಶಂಕುಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ ಹೋದರು. ಅವರು ಶಂಕುಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಎರಡು ಚರಂಡಿ ಆಗೆದರು. ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಆಂಧ್ರದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ಇನ್ನೊಂದು ಶಂಕುಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಅವರು ಶಂಕುಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದೆರಡು ಚರಂಡಿ ಆಗೆದರು. ಆ ಚರಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ನೀರು ತುಂಬಿದೆ. ಆ ನೀರನ್ನು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದನ ತೊಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ, ಪೈಪ್ ತೊಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಕನಬುಗಳಿಗೂ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತೂ ಅಲ್ಲಿ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಧರ್ಮ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇದೂ ಕೂಡ ಆ ರೀತಿ ಆಗಕೂಡದು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ಏನೋ ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಏರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವಿದೆ, ಅದು ಪೈಪುಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದೆ. 60 ಮೈಲಿ ಪೈಪು ಹಾಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸ್ಟೀಲ್ ಪೈಪನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ವಿಚಾರ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದುದು, ಅದನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಇ ಸಿ ಸಿ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಹಳೆಯ ವಿಚಾರ ಈಗ ಬೇಡ, ಅದು ಮುಗಿದುಹೋಗಿದೆ. ಆ ದುರಂತ ನೆನೆಸಬಾರದು. ಈಗ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವುದು ಎರಡು ವಿಷಯ, ನೀರಿನ ದರ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಬಹುದೆಂಬ ಹೆದರಿಕೆಯಿದೆ. ಇ ಸಿ ಸಿ ಕಂಪನಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು, ಕಾರ್ಖಾನೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಅದಕ್ಕೆ ತೊರೆಕಾಡನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಜಾಗ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ 60 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟರು? ಅದರ ಹೊರೆ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವುದು, ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡುವರೆಂಬ ವಿಚಾರ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಬೋರ್ಡಿನವರೇ ಸ್ಟೀಲನ್ನು ಕೊಡುವರು, ಉಳಿದ ಖರ್ಚು ಇ ಸಿ ಸಿ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಸೇರುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ನೋಡಿದರೆ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಖರ್ಚಿಗೆ 60 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಹೊರೆಯಾಗುವುದೇ ಎಂದು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಪೈಪು ಹಾಕುವುದು ಮುಂತಾದ್ದಕ್ಕೆ ಚಿಂದಿ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಚಿಂದಿರು ಮಾಲ್ಯಗಿಂತ ಸೇಕಡ 150ರಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನೀರಿನ ದರ ಹೆಚ್ಚಾಗಬಹುದೆಂಬ ಭೀತಿ ಇದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಕಾರಿ ಹಣ ಪೋಲಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಜನರಿಗೆ ಹೊರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಹೀಗೆ ಜನರಿಗೆ ಹೊರೆ ಹೊರಿಸುವುದು ನ್ಯಾಯವೇ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ನನಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವಿದೆ. 25 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ 28 ಕೋಟಿ 30 ಕೋಟಿ ಖರ್ಚಾಗಬಹುದೆಂಬ ಅನುಮಾನವಿದೆ. ಹೋದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲೂ 30 ಕೋಟಿ ಇದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚಾಗಬಹುದೆಂದು ಕೆಲವರು ವಾದಿಸಿದರು. ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. 1960ರಲ್ಲಿ 10 ಕೋಟಿ ಇದ್ದುದು 61ರಲ್ಲಿ 15.82 ಕೋಟಿ ಆಗಿ 66ರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 22 ಕೋಟಿ ಆಗಿದೆ, 1970ಕ್ಕೆ 30 ಕೋಟಿ ಆಗುವುದು ಎಂದು ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಈಗಿನ ಖರ್ಚುವೆಚ್ಚ ನೋಡಿದರೆ ನೀರಿನ ದರ 4 ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವುದು. ಈ ಅನುಮಾನವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಮೂಗಿಗೆ ಮಸಿಬಳಿಯುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಇದಾಗಬಾರದು. ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆ ಬರೀ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ನಂಬಿದರೆ ಅಥವ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಿದ್ದರೆ ಯೆಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರ ಸಹಕಾರ ಬೇಕು, ಸಮಸ್ತ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯೂ ಸಹಕರಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ವರ್ತಿಸಬೇಕೆಂಬ ಮನೋಭಾವ ಧೈರ್ಯವನ್ನಾರಿಗಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಗಮನಿಸಿ ಸೂಕ್ತಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ 75ರಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆ ಪೂರ್ಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ನೀರಿನ ದರ 4 ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಬಹುದು. ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಗ್ಯಾಲನ್‌ನಂತೆ ದರವಿತ್ತು. ಶ್ರೀ ಫೋರ್ಡೆಯವರು ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಕಮಿಟಿ

ಥೇರ್ಮನ್ ಆಗಿದ್ದಾಗ ಇದರ ವಿಷಯ ಚರ್ಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಆಗ ನರ್ಮಾನುಮತದ ವರದಿ ಬಂದು ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಗ್ಯಾಲನ್ನಿನಂತೆ ಒದಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯ್ತು. ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದರೆ ನೀರಿನ ದರ ಇದೇ ರೀತಿ ಮುಂದುವರೆಯಬಹುದು ಎಂದು ಹಿಂದೆ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ದರ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಬಹುದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಈಗಿನ ಸನ್ನಿವೇಶ ನೋಡಿದರೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕರಷ್ಟು ದರ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಬಹುದೆಂಬ ಶಂಕೆ ಇದೆ, ಹಾಗಾದರೆ ಜನರು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುವರು. ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಬಾರದು. ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಜನರ ಮತ್ತು ನೌಕರರ ಸಹಕಾರ ಬೇಕು. ಕೆಂಡರು ವ್ಯಾಲ್ಯೂ ಜಾಸ್ತಿಮಾಡುವುದು, ಇ ಸಿ ಸಿ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಡುವುದು. ಬೇಕಾದವರ ಸಹಕಾರ ಪಡೆಯದಿರುವುದು ಇದೆಲ್ಲಾ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಕಾರಣ ವಾಗಿದೆ. ಪಬ್ಲಿಸಿಟಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಆಳವಾಗಿ ಇದರ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಬೇಕಾದವರ ಸಹಕಾರ ಪಡೆಯಲು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಲ್ಲೂ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿರುವರು ಅವರು ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದರೂ ಸರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು, ಅಂಥ ಮೇಧಾವಿಗಳು ಅವರು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬಾರದು.

10-00 A.M.

ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಬೋರ್ಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತೇನೆಂದರೆ, ಕಾವೇರಿ ನದಿ ನೀರನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಅದರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸೀಮಿತವಾಗಿಡಿ ; ನೀರು ಹಂಚಿಕೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೀರು ಹಂಚಿಕೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೀರು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವವರು ಬೋರ್ಡಿನವರಾದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸದ ಮಂಜೂರಾತಿಗೂ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಬರುವುದು ಜನಗಳಿಗೆ. ನಾನು ಒಂದೇ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಮಿರ್ಕ್ ಕಾರ್ಖೋನಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳಿವೆ. ರಾಮನವಮಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೂರು ದಿನ ನೀರೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಫೌಂಟನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮನೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ, ಕನೆಕ್ಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಜಲಮಂಡಲಯವರು ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಸದಾಶಿವ ನಗರ ಮುಂತಾದ ಕಡೆ, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಬಂಗಲೆಗಳಿರುವ ಕಡೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಲ್ಲಿ ಕಿತ್ತುಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಜಲಮಂಡಲಯವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ, ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರನ್ನು ಕೇಳಿ, ಅವರಿಂದ ನಮಗೆ ಬಾಕಿ ಹಣ ಹಾಕಿ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ, ಹಣ ಬಾಕಿ ಇರುವುದರಿಂದ ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಹಣ ಕೊಡಲ್ಲವೆಂದು ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವಂತೆ ನೀರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಇದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲರುವ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ, ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಇರುವ ಕೋ-ಆರ್ಡಿನೇಷನ್ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಕೂಡಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಎರಡೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಗಂಡ ಹೆಂಡಿರ ಜಗಳದಲ್ಲಿ ಕೂಸು ಬಡವಾಯ್ತು ಎನ್ನುವಂತೆ ಜಲಮಂಡಲ ಮತ್ತು ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲ ಎರಡೂ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ, ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲ ಜಲಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಕಾರಣದ ಮೇರೆ ಜನತೆಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸದೆ ಇವರಿಬ್ಬರ ಜಗಳದಲ್ಲಿ ಜನತೆಯೆಂಬ ಕೂಸು ನೀರಿಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆ ಪಡಬೇಕಾಯ್ತು. ಆದುದರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ತರುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಜಲಮಂಡಲಕ್ಕೇ ಬಿಟ್ಟು, ನೀರು ಹಂಚಿಕೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಕೊಡಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನೌಕರರನ್ನೂ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೇ ಕಳುಹಿಸಿ. ಅವರೂ ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಎಲ್ಲರೂ ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ.

ಕಡೆಯದಾಗಿ ನಾನು ಸೂಚನೆ ಕೊಡುವುದೇನೆಂದರೆ, ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ನಿಜವಾಗಿ ಯಾವ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ? ಅಲ್ಲಿರುವ ನೌಕರ ಷಾಹಿ ಮತ್ತು ಕಲಸಗಾರರ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ, ನೌಕರರ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರ ಸಹಕಾರ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲರ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಮಾತ್ರ ನಗರಕ್ಕೆ ನೀರು ಬೇಗ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಕಡಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಈ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ (ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ತರತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶಾಮಣ್ಣ ಅವರು ವಿಶದವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತರಲು ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈಗತಾನೇ ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಜಲಮಂಡಲ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬರೀ ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿರಿಸಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ನೀರು ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೇ ವಹಿಸಬೇಕು. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂಥ ಸರ್ಕಾರ 1956ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ನೀರಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ನೀರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ದರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಹಾಗೆ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೀರು ನರಬರಾಜು ಮಾಡಲು ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ನೀರಿನ ದರ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರು ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ, ಶ್ರೀವಾನ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನೇಮಕ ಮಾಡಿತು. ಆಗ ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಒಂದು ಸಾವಿರ ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರಿಗೆ ಎಂಟೂವರೆ ಆಣೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಹತ್ತಾಣೆ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಎಂಟೂವರೆ ಆಣೆಯಿಂತೆಯೇ ಕೊಡುತ್ತ ಬಂದರು. ಜಲಮಂಡಲಗೆ ನೀರನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಖರ್ಚು ಬೀಳುತ್ತದೆ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಗ್ಯಾಲನ್ನಿಗೆ ಮೂರು ರೂಪಾಯಿ ಅಥವಾ ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿ ದರ ವಿಧಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಬೀಳುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದೆ. ಜಲಮಂಡಲಿಗೆ ನೀರು ಹಂಚಿಕೆ ಕಾರ್ಯ ವನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಕೊಡಬಾರದು. ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿಯೂ ನಾನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮೇಯರ್ ಆಗಿಯೂ ಇದ್ದಾಗ ನೀರು ದರದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದು ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಮುವ್ವತ್ತು, ಹೈಸೆ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ಹಾಗೆ ಕೊಡಲು ಸರ್ವಥಾ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನತೆ ಆ ದರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ, ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅದೇ ದರಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆ. ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ತರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೀಳುವ ಖರ್ಚನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುವುದು. ಆದರೆ ಬೆಲೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡುವಾಗ ಜಲಮಂಡಲಿಯವರು ಎಷ್ಟು ವ್ಯರ್ಥ ಖರ್ಚು ಮಾಡು ತ್ತಾರೆಯೋ ಅದೆಲ್ಲ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಜನತೆ ಯಾವತ್ತೂ ನೀರಿನ ದರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಜನತೆಗೆ ತಿಪ್ಪಗೊಂಡನಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಹೆನರಘಟ್ಟದಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ನೀರು ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಏಕೆ ಬೇಕು ಎಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಶಾಮಣ್ಣ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು, ಹೊರಗಡೆಯ ಜನಗಳೂ ಎಲ್ಲ ಬಂದು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ನೆರೆಸಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಬಾಬುಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವರಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ವರಮಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಾಗವೂ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಬೆಂಗಳೂರು ಜನತೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ನೀರನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನತೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಆಪಾದನೆ ಇದೆ. ಯಾವ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ನಗರದಲ್ಲರತಕ್ಕವರ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನತೆಯನ್ನು ಕಡೆಗಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಮಲತಾಯಿ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಆಪಾದನೆ ಇದೆ. ಇದು ವಾಸ್ತವಾಂಶಕ್ಕೆ ದೂರವಾದುದಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವವನಲ್ಲ, ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಿ. ಆದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಜನತೆಯನ್ನು ಕಡೆಗಣ್ಣಿಗನಿಂದ ನೋಡಬೇಡಿ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ 57 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯ ವರಮಾನದಲ್ಲಿ 27 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ತಮಗೆ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಜಲಮಂಡಲಯವರು ಬೆಂಗಳೂರು ಜನರ ಮೇಲೆ ನೀರಿನ ಹಂಚುವಿಕೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ನೀರಿನ ದರವನ್ನು ಹೊರಿಸಿದರೆ ಜನರು ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧರಾಗಿಲ್ಲ. ಜಲಮಂಡಲಯವರಿಗೆ ಹಣ ಬೇಕಾದರೆ ತಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರ ಮೂಲಕ ಪಡೆದು ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಅರ್ಧ ಭಾಗವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಕಾವೇರಿ ನದಿ ನೀರನ್ನು ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಹಂಚುವ ಹೊಣೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಜಲಮಂಡಲಯವರು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಜನರಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಹಂಚಬೇಕೆಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚು ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆ ಹೊರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾನು ತಮಗೆ ಈ ದಿವಸವೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಜನರು ರೊಚ್ಚಿಗೆದ್ದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಚಳುವಳಿಯನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನುಮಾರು ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ 15 ಲಕ್ಷ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಜನರಿಗೂ ಸರಕಾರವೇ ನೀರನ್ನು ಹುಚೆಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದು ಸರಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಬೇರೆ ವಿಧದಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವರಮಾನ ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನೀರಿಗೆ ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ದರ ಹಾಕುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈಗಿರುವಕ್ಕೆ ದರವನ್ನು ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಜನ ರೊಚ್ಚಿಗೆದ್ದು ಚಳುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ತಮಗೆ ಇಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬೆಂಗಳೂರು ಜನರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೂ ಸರಕಾರವೇ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೇಸು buildup ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ತತ್ವವನ್ನು ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಮಾತನಾಡಲು ಎಂದು ನಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಇದು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇಡೀ ಮೈಸೂರಿನ ಜನರಿಗೂ ಈ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ನನಗೂ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಜನರು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗಾಗಿ ಜಲಮಂಡಲಯವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಏಕೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದು. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಾನು ಮನವರಿಕೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುವುದು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ದರವನ್ನು ಜನರ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಬೇಡಿ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಕೊಡಲು ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಖಂಡಿತ ಇಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲು ಹೋಗಬೇಡಿ. ಜಲಮಂಡಲಯವರಿಗೆ ಹಣ ಬೇಕಾದರೆ ಕೇಂದ್ರ ದವರು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದವರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಂಗಪ್ಪ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿರುವ ನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕಾರಣ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ನಾನೂ ಅನೇಕ ವರ್ಷ ಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದೆ ಮತ್ತು ಈಗಲೂ ಇದ್ದೇನೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದ ಹಿಂದೆ ಜಲಮಂಡಲಯ ಎರುದ್ಧ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಿನ ಸರಕಾರ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ಜನರ ಮೇಲೆ ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದಾಗ ಆಗ ನಮ್ಮ ಮೇಯರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಣ್ಣನವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರೊಡನೆ ಕುಳಿತು ಹೋರಾಟ ನೆಡೆಸಿ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋದವರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ. ಆ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಇರುವುದನ್ನು ನಾನು ಮನಗಂಡಿದ್ದೇನೆ. ವಿಚಿತ್ರವಾದ ವಿಷಯ ಎಂದರೆ ನಮಾಜವಾದಿ ಸರಕಾರ ಬಂದರೆ ಬಡವರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದು ಸಮಾಜವಾದೀ ಸರಕಾರ ಎಂದು ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಬೀಳುತ್ತದೆ, ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ ವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಈ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಸರಕಾರ ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಯಾವ ರೀತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೋ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ನೀರನ್ನೂ ಸರಕಾರ ಕೊಡ ಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ದೇವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದಾದರೆ ಇದು ಯಾವ ರೀತಿಯ ನಮಾಜವಾದ? ಗರೀಬೀ ಹಠಾವೋ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಡಜನರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ

(ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ)

ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುವುದು ಎಂದರೆ ಇದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ನೀರನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ಬಹು ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಕವಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಅವರ 'ಗಂಗಾವತರಣ' ಎಂಬ ಕವನದಲ್ಲಿ

''ಇಳಿದು ಬಾತಾಯಿ, ಇಳಿದು ಬಾ,
ಹರನ ಜಡೆಯಿಂದ ಹರಿಯ ಅಡಿಯಿಂದ
ಋಷಿಯ ತೊಡೆಯಿಂದ
ಇಳಿದು ಬಾ ತಾಯಿ, ಇಳಿದು ಬಾ''

ಎಂದು ಹಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಜನರು ನೀರು ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಆ ನೀರು ಇಳಿದು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈಗೇನೋ ಪಂಪುಗಳು ಬಂದಿವೆಯಂತೆ. ಇದರ ವಿಷಯ ನಾನು ಇನ್ನೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ, ಇರಬಹುದು. ಇಷ್ಟು ಜನರ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹೊರಿಸಿ ನೀರನ್ನು ತರುವುದು ತಪ್ಪು. ಮಾನ್ಯ ಕವಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಮುಂದುವರಿದು :

''ನಾಡ ನುಡಿಯನು ನುತ್ತ ಬಾ
ನಮ್ಮ ನಾಡನ್ನೇ ನುತ್ತ ಬಾ
ಸತ್ತ ಜನರನ್ನು ಎತ್ತ ಬಾ''

ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ರಾಜಧಾನಿಯು ಜನ ಸತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೋರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ತೆರಿಗೆ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದಿರುವ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ. ಇದೊಂದು ಮೂಲಭೂತವಾದ ವಿಚಾರ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಲೇಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಣ್ಣನವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಸರಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಸ್ತೆಗೆ ಆಗುವ ಖರ್ಚು ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಇರುವ ಹತ್ತಾರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದಂತಾಗುತ್ತವೆ. ಇವೊತ್ತು ನೋಡಿದರೆ ನೂರಾರು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನಕ್ಕೆ ಮನೆ ಇಲ್ಲ ಹತ್ತಾರು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅಶೋಕ ಹೋಟಲನ್ನು ನೋಡಿ. ಇದು ಯಾವ ರೀತಿಯ ನ್ಯಾಯವಾದ? ಇದು ಯಾರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ! ಇವನು ಪರದೇಶದವರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಸರಕಾರ ಹೇಳಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಪರದೇಶದವರಿಗೆ ಇಂತಹ ಅಶೋಕ ಹೋಟೆಲ್ಲೇ ಬೇಕೇನು? ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರುವ ರೀತಿನೀತಿಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಇದರಿಂದ ಪರದೇಶದವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಪರಿಚಯವೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಹೊರದೇಶದವರು ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ಇಂತಹ ಅಶೋಕ ಹೋಟಲ್ಲಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವ ಹೊರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಅದ್ದೂರಿಯ ಆಡಂಬರಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನರ ಮೇಲೆ ಹೇರಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ಎಂದರೆ ಇದು ಸರಿಯೇ? ಇಂತಹ ಆಡಂಬರಗಳಿಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ವೈಭವಗಳಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದರೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕೆ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದೆರ್ಲಾ ಹಣವನ್ನು ಒಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲರತಕ್ಕಂಥ ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಪುಕ್ಕಟೆ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಿದ್ದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೀರಾ ಮತ್ತು ಬಡತನವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ (ಹಣಕಾಸಿನ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಪುಕ್ಕಟೆ ನೀರು ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿದೆ. ಆಳವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಜನರಿಗೆ ಫ್ರೀ ಆಲೋಯನ್ಸ್ ಇದೆ. ನೀರಿಗಾಗಿ ಬಡ ಜನರು ಒಂದು ಕಾಸೂ ಸಹ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಂತರು ಹೆಚ್ಚು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ, ಅವರು ಹಣ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಡ ಜನರು ಒಂದು ಕಾಸೂ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ರೇಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಚಳುವಳಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀರಿನ ರೇಟನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಕ್ಯಾಲ್‌ಕ್ಯುಲೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿವರವಾಗಿ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಕಮಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಆ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿದೆ. ಫ್ರೀ ಆಲೋಯನ್ಸ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಏನಿದೆ ಅದು ಬಡವರಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಇಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ 90ರಷ್ಟು ಜನರು ನೀರಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಕಾಸೂ ಕೂಡ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಅನುಕೂಲ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಯಾವ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕಾವೇರಿ ನೀರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೂ ಕೂಡ ಈ ಫ್ರೀ ಆಲೋಯನ್ಸ್ ಇರುತ್ತದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಮುಂದೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ನಾವು ಸದ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾವೇರಿ ನೀರು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಉಚಿತ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ಬೆಂಗಳೂರು ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಸಿಗಬೇಕೆಂದು ವಾದಿಸುವುದಾದರೆ ಅವನ್ನು ಎಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಜನತೆಗೂ ಉಚಿತವಾಗಿಯೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪೂರೈಸಬೇಕು.

† ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ)—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಬೆಂಗಳೂರು ಜನತೆಗೆ ನೀರನ್ನು ಸುಗಮವಾಗಿ ಹಂಚಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಜನ ಶಾಸಕರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಗರ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಭೇದಭಾವವೆ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಅಭಿಮಾನ ಇದೆಯೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ತೀವ್ರವಾದ ಅಭಿಮಾನ ನಮಗೂ ಇದೆ. ನಾವು ಏನು ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೋ ಅದೇ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಅವರಿಗೂ ಕೊಡಿ. ಅವರೂ ಜನರೇ, ನಾವೂ ಜನರೇ. ನಮಗೇನು ಎರಡು ತಲೆ, ನಾಲ್ಕು ಕಾಲುಗಳು ಇಲ್ಲ. ಇವರಲ್ಲಿ ವಾದ ವಿವಾದ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಯವರು, ಸಿಟಿಯವರು ಎಂದು ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಸಭೆಯಿಂದ 8 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಜನರಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ನಗರಕ್ಕೆ ತರುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದು ಹೋದರು ಮೊದಲನೆಯವರೆಂದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು. ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಅವರ ನಂತರ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲರು ಬಂದರು. ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ಕೆಲಸವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ನಂತರ ಬಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲರ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಕಾವೇರಿ ನೀರು ನಗರಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಬನವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. 'ಪಾಪ' ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯಾದರೂ...

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬನವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನನಗೆ ಪಾಪ ಎಂದು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅಭಿಮಾನ, ಅನುಕಂಪ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಸ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬನವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದು ಒಂದೂ ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಕರ್ಣನೇ ಬದ್ದು ಹೋದ. ಇನ್ನು ತಮ್ಮದೇನು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬನವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅವನು ಸೂತ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಸ್ಪೀಕರ್, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವು ಮಾತೆಯ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದೀರಿ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರು ನೀರಿಗಾಗಿ ಪಡುತ್ತಿರುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ತಾವು ನೋಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅದು ಕಣ್ಣೀರ ಕಥೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿದರ್ಶನ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಗಮನಿಟ್ಟು ಕೇಳಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರುನಗರದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ. ಅವರು ನಹ ನಗರನಭೆಯ ನದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ನನಗೆ ಅವರು ಬಹಳ ತೀರ ಹತ್ತಿರದ ಅಪ್ತರು. ನನಗೂ ಅವರಿಗೂ ಸ್ನೇಹ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಸ ಬಹಳ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಇದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನತೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಯಕೆ ಉದ್ದೇಶ ಏನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದೆ ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೀರಿ, ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ನೀವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಗುರಿ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಫಲವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಕಾದು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಲ್ಲಿ ಇರುವ ನುಮಾರು 35 ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಕೂಡ ಆ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಸಿಟಿಯಲ್ಲರತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಿಟಿಯಷ್ಟೇ ವನೂಲ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಕಾರಾವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಾದರೆ ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಅನುಕೂಲಗಳು ಸಹ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿದರ್ಶನ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಬಿನ್ನಿಪೇಟೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಹರಿಕುಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಒಂದು ಕಾರೋನಿ ಇದೆ. ಖಾನಗೀ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು ಗುಡಿನಲುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ವಾನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನುಮಾರು 80 ಗುಡಿನಲುಗಳು ಇವೆ. ಅವರು ಬಡವರು ಮತ್ತು ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕಳೆದ 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ವಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ದೀಪದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯತಂದುಕೊಟ್ಟು ನಮಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ನೀವು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ನೀರು ಮತ್ತು ದೀಪದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಿ. ರೆಡ್ಡಿಯವರು, ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತಯ್ಯ ನವರು ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಎಲ್ಲ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಾಗಿ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟು ಹಾರ ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ನೀರಿನ ಮತ್ತು ದೀಪದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಉದಾರಣೆಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಜಿ. ಇ. ಕಾರ್ಖಾನೆ ಹತ್ತಿರ 180 ಗುಡಿನಲು ಇರುವ ಹರಿಜನರ ಕಾರೋನಿ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಶೌಚಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲ ಇಲ್ಲ. ಇದು ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿನ ಪ್ರನಂಗ. ಆ ಜಾಗದ ಹೆಂಗನರಾಗಲೀ ಗಂಡನರಾಗಲೀ ಶೌಚಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಬೆಳಕು ಇಲ್ಲದ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು, ಇಲ್ಲವಿದ್ದರೆ ರಾತ್ರಿ ನಮಯದಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕಾದ ನಂದರ್ಭ ಇದೆ. ಇದು 1972ನೇ ಇನವಿಯ ನಮಾಜವಾದ. ಬಡವರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ನಮಾಜವಾದವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಬರೀ ಬೊಗಳೆ ಘೋಷಣೆಯಾಗಿದೆ. ಇವರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಹೆಂಗನರು ಮತ್ತು ಗಂಡನರು ಶೌಚಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗದೆ ಅವರು ನರಕಯಾತನೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ನಾನು ಆ ಭಾಗದ ಹೆಂಗಸರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಬಿಂದಿಗೆಯ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕಛೇರಿಯವರೆಗೂ ಮಾಡಿನಿದೆ. ಆಗ ಕಮಿಷನರ್ಆಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತಪ್ಪನವರು ಒಬ್ಬ ದಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಬಳಿ ಹೋಗಿ ಈ ಜನರ ಕಷ್ಟ ಹೇಳಿದಾಗ, ಅವರು ನಿಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಏನೇ ಇರಲಿ, ಈ ಜನರು ವಾನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಜಾಗ ಖಾನಗೀಯದ್ದು ಆದರೂ ಚಿಂತೆಇಲ್ಲ, ಅವರ ಕಷ್ಟ ಬಗೆಹರಿದರೆ ನಾಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈಗ 6 ತಿಂಗಳ ಕೆಳಗೆ ಮೂರು ಮೂರು ನಲ್ಲಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿನಿದರು. ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆ ಇಂದು ನಗರವಲ್ಲ ನುಗಮವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. 35 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ನೀರಿನ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವುಕಡೆ ವಾರಗಟ್ಟಲೇ ನೀರೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ 35 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಹೆಂಗನರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಬರುವುದಾದರೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತೋರಿನುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರೆ ಹೆಂಗನರು ಪ್ರೀತಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಉದ್ದ ಹಾರ ಬೇಕಾದರೂ ಹಾಕಿನುತ್ತೇನೆ, ತಾವು ಬಂದು ಅವರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನೋಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ನಾಗರಾಜ್‌ಅವರು ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಆ 35 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದುವರೆಗೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸೊಳ್ಳೆ ಕಾಟ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಬಹಳ ಶಕ್ತಿವಂತರು ಹಿಂದಿನವರು ಸೊಳ್ಳೆ ಕಾಟ ತಪ್ಪಿಸಲು ಏನು ಮಾಡಿದರು ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ, ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಾ ಯಾದರೂ ಈ ಸೊಳ್ಳೆ ಕಾಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ತಾವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಶಕ್ತಿವಂತರೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಒಂದು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಈ 35 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಇರುವ ಸೊಳ್ಳೆಯ ಕಾಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡದೆ, ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಇರತಕ್ಕ ವಿಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿ 50 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಇರಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಾವು ಕಳೆದ 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಇದ್ದೇವೆ.

10-30 A.M.

ನೀವು ಕಳೆದ 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಜನಕ್ಕೆ ಚೋಪಿಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತ ಬಂದಿದಾರ್ಗ್ಯೂ ಜನರಿನ್ನೂ ತಾಳ್ಮೆ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಕಡಿಮೆಯಾಗತಕ್ಕ ಕಾಲ ಸಧ್ಯದಲ್ಲೇ ನಿಮ್ಮ ಈ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯಲ್ಲೇ ಬರಬಹುದು. ಜನರು ಬೀದಿಗಿಳಿಯತಕ್ಕ ಕಾಲ ಬಹು ಬೇಗ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗುತ್ತ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆ 1963 ರಲ್ಲೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾದರೂ ಆ ಕೆಲಸ 1972 ಬಂದರೂ ಇನ್ನೂ ಮುಗಿಯಲಲ್ಲ. ಇದೇಕೋ ಭಗೀರಥನ ಕಥೆಯಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಇಂಥ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದರಲ್ಲಿ—ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನುರಿತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೀಗ ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ತರಲು ಭಗೀರಥ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿದ್ದಾರಂತೆ. ಜಲಮಂಡಲ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ನಾಗರೀಕರಿಗೆ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಯಿ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೂ ಅನೇಕ ಇವೆ. ಈ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯ ಒಬ್ಬರ ಕೈಲಲ್ಲ. ಮೂರು ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ಕೈಲಿದೆ. ನಲ್ಲಿಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಒಬ್ಬರಾದರೆ, ಆ ನಲ್ಲಿಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಆರ್ಡರನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕವರು ನಗರಸಭೆಯವರು. ನೀರು ಸರಬರಾಯಿ ಕೊಡತಕ್ಕವರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು. ಹೀಗೆ ಮೂರು ಏಜನ್ಸಿಗಳು ಕೂಡಿ ಈ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಮೂರು ಏಜನ್ಸಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಜನರು ಅರೆದೂ ಅರೆದೂ ಕೆಲಸವಾಗದೆ ಕಣ್ಣೀರಿಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕಾದರೂ ಈ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆಯ ಕೆಲಸ ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಬಹುಶಃ ಇದನ್ನು ನಗರಸಭೆಯವರಿಗೆ ವಹಿಸಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದೆಂದು ನನ್ನ ಆಸೆ. ಈ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಗರಸಭೆಯವರು 35 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ಇದು ಕಾವೇರಿ ನೀರು ಬಂದಾಗ ಒಂದೂ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿಗೆ ಏರಬಹುದು. ಆದರೆ ನಗರಸಭೆಯವರಿಗೆ ಜನರು ತೆರಿಗೆ ಹೊರೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಾರದೆ ತೊಂದರೆಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದಾಗ ಮುಂದೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜನರ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಇರತಕ್ಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೇನಿವೆ—ಇವು ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಶೋಷಣೆಮಾಡಿ ಅಪಾರವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಗಳಿಸುತ್ತಿವೆ. ಅಂಥ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ, ನಾವು ಬೇಡವೆನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದರಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯೇನೂ ಬರಲಾರದು. ಇನ್ನು ತ್ಯಾಗಮೂರ್ತಿ ಸದಾಶಿವರಾಯರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಬಡಾವಣೆ ಅಂದರೆ ಸದಾಶಿವನಗರದ ಬಡಾವಣೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರಾಜಮಹಾರಾಜರುಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೊಹಲ್ಲಾಗಳಿಗೂ, ಮಾಜಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೊಹಲ್ಲಾಗಳಿಗೂ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಯಿ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟೂ ತೊಂದರೆ ಆಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ನೀರಿನ ಬೋರ್ಡಿನ ಥೇರ್ಮನ್ನರು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇನ್ನುಳಿದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಗೋಳಿನತ್ತ ಕವಿಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಬಡಜನರ ಕೂಗು ಅರಣ್ಯರೋದನವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕಾದರೂ ಪ್ರನಕ್ತ ಸರ್ಕಾರದವರ ಕಾಲದಲ್ಲಾ ಅವರು ಗೋಳು ಗೊಳಗುಮ್ಮುವಾಗದಿರಲಿ ಎಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಥೆ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಲಿದ್ದೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್)

ಒಂದು ಹುಲಿ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆಗೆ ಬಂತು. ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯವರು ತಕ್ಷಣ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಫೋನು ಮಾಡಿದರು 'ನಮ್ಮ ಮನೆ ಮುಂದೆ ಹುಲಿ ಬಂದಿದೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು' ಎಂದು. ಅದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಸಬ್‌ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಕೇಳಿದರು 'ಎಲ್ಲಿ' ಎಂದು. 'ಮೂರನೇ ಬೀದಿ' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು 'ಆ ಭಾಗವು ನಮಗೆ ಸೇರಿಲ್ಲ, ಬೇರೆ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿ' ಎಂದರು.. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದರು. ಫೋನ್ ಮಾಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಆ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನ ಸಬ್‌ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಹುಲಿ ಏನೋ ಬಂಡಿದೆ, ಆ ಹುಲಿ ನಮ್ಮ ಊರಿನ ಹುಲಿಯಲ್ಲ, ಮದ್ರಾಸ್ ಹುಲಿ' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಅದು ಮೂರು ಜನರನ್ನು ತಿಂದು ಮುಗಿಸಿತ್ತು. ನಂತರ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಫೋನು ಮಾಡಿದರು ನಿಮ್ಮ ಊರು ಹುಲಿ ಬಂದಿದೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು, ಎಂದು ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ಹುಲಿ ಬಂದಿರುವುದು ನಿಜ, ನಮ್ಮ ಊರಿನಿಂದ ಕೂಗಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಇಲ್ಲ ವನ್ಯ ಪ್ರಾಣಿ ನಿರೋಧ ಸಪ್ತಾಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಆದುದರಿಂದ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನೀರಿನ ಕತೆ ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ? ನೀರಿನ ನಲ್ಲಿ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕೇ ? ನೀರು ಕೊಡುವವನಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕೇ ? ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೇ ದೊರೆ ತನಕ ದೂರು ಎಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕೇ ! ಅಥವಾ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆ ! ತಿರುಗಿ ತಿರುಗಿ ಸಾಕಾಗಿ ರೂಟ್ ನಂಬರ್ ನಾಲ್ಕು ಹಿಡಿದು ಹುಚ್ಚಾಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆಗದೆ ಇರಲಿ. ನಮಾಜುವಾದಿಗಳು, ಬಡವರ ಪರವಾಗಿ ಇರುವವರು ಎಂದು ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿ ಆವೆದು ತುಂಬಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಜನ ನಿಮ್ಮ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಮರುಳಾಗಿಬಿಟ್ಟು ಹಾಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಜನಗಳಿಗೆ ನಾವು ಏನು ಮಾಡೋಣ ? ನಾವು ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ಘೋರ್ಪಡೆಯವರಿಗೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಏಕೆಂದರೆ ನೀವು ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಹೇಳಿ ಶಾಮಣ್ಣನವರಿಗೆ ತಲೆ ಕೂದಲು ಬಿಳಿಯಾಯಿತು. ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಣ್ಣನವರಿಗೆ ವಯಸ್ಸಾಯಿತು, ನಾನು ಕೂಗಿ ಕೂಗಿ ಪೋಲೀಸ್ ಒದೆ ತಿಂದು ಸಾಕಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ಯಾವತ್ತು ನೀವು ಜನತೆಗೆ ನೀರನ್ನು ಹಂಚುತ್ತೀರೋ ಎನ್ನುವುದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಮಾತೆತ್ತಿದರೆ ನಾವು ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಆಯಿತು, ನೀವು ಬೇಡಿಕೆ ಕೇಳಿದ್ದು ಆಯಿತು. ಪತ್ರಿಕೆಯವರು ಬರೆದಿದ್ದು ಆಯಿತು. ಬೆಂಗಳೂರು ಜನತೆಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಯವರು ಕ್ಯೂರಾದ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕರ್ಮ ಕತೆ, ಕಣ್ಣೀರಿನ ಕತೆ ತಪ್ಪಲ್ಲವೆಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ, ಶ್ರೀಮತಿ ಈವಾಸ್ ಅವರು ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಟರಾಗಿದ್ದರು. ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮನವಿ ಮಾಡಲು ಬರುತ್ತೇನೆಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದುದರಿಂದ ತಮಗೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಕೈಮುಗಿದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸಭೆಯ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರನ್ನು ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುಭದ್ರವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆದತೆ ಆಗ ನಿಮಗೆ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್. -ಹೌದು ಆಗದೇ ಹೋದರೆ ನಮಗೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ, ಇದೇ ಕೆಲಸ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮುಲು (ಗಾಂಧಿನಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, 14 ವರ್ಷದ ಮೊದಲು ಕಾವೇರಿ ನೀರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದರು. 1958-59 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಕೂಡಾ ಬಹುಶಃ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ನೀರು ತರುವುದರಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆಯಾಗಲಾರದು. 14 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ 60 ಮೈಲಿ ದೂರದಿಂದ ನೀರನ್ನು ತರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯಗಳು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ, ದೇಶದ ಮುಂದೆ ಇವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೇಗನೆ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಸುಮಾರು 12 ಗ್ಯಾಲನ್ನುಗಳಷ್ಟು ನೀರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಗೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಒಹುಶಃ ಯಾರು ಸೈಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೋ ಅಂತವರ

ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಒತ್ತಡವಾಗಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಹರಿಜನರು ತೀರ ಬಡವರು ವಾಸಿಸತಕ್ಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಗ್ಯಾಲನ್ನುಗಳಷ್ಟು ನೀರು ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಡೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಬಂಗಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಪೌಂಡು ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಮೂರು ಗ್ಯಾಲನಿನಷ್ಟು ನೀರು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. 14 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಲ ದಿವಂಗತ ನೆಹರೂ ರವರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ರೋಡುಗಳು ಇರಬಹುದು, ಆ ರೋಡುಗಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಗುಡಿಸಲು ಇದ್ದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಆ ಗುಡಿಸಲುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಜೋಪಡಿಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ಆರೋಗ್ಯವಾದ ಗಾಳಿ ಇವೆರಡನ್ನಾದರೂ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ಈ ಮಾತನ್ನು ದಿವಂಗತ ನೆಹರೂರವರು 1956 ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಅದರೆ ಇವೊತ್ತು ನೋಡಿ ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಜನ ಬಹುಶಃ ನತಕವಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಯಾರಾದರೂ ಸದಸ್ಯರಾಗಲಿ, ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲಿ ಗುಡಿಸಲುಗಳು ಇರತಕ್ಕ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಖುದ್ದಾಗಿ ನೋಡಿ ಅವರು ವಾಸಿಸತಕ್ಕ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಜನರಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಎಷ್ಟು ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ನೋಡದೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡದೆ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಬಹುಶಃ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ವಿಷಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನೋಡದೆ ಸಭೆ ಮುಂದೆ ಇಷ್ಟೇ ನೀರು ಒದಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಊಹೆ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಯಾಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. 7 ನೇ ಡಿವಿಜನ್ ಮುನೇಶ್ವರಬ್ಲಾಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಪೈಪ್ ಲೈನ್ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಡೀ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ನೀರು ಸಪ್ಲೈಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಸಾವಿರಾರು ಮನೆಗಳಿಗೆ 3 ಇಂಚು ಪೈಪು ಇಲ್ಲದೆ ನೀರಿನ ಸಪ್ಲೈ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗೆಯೇ ಸ್ವತಂತ್ರಪಾಳ್ಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಗೋಪಾಲಪುರ, ಶ್ರೀರಾಮಪುರ ಮತ್ತು ಲೇಬರ್ ಕಾರೋನಿ, ಇಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಿಯಾಗಿ ಒದಗಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಇಡೀ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೇ ತೀರ ಕಮ್ಮಿ ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆಗೆ ನೀರು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ದುಡ್ಡಿನಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ದುಡ್ಡು ಇದ್ದವರು ನಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ತೆರಿಗೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಜನರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ ನಡಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಕಾವೇರಿ ನೀರು 14 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಏನು ಬಾರದೆ ಇದೆ, ಅದು ಬೇಗನೆ ಬರುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ತೋಟ ಮಾಡುಲು ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ನೀರನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಬಡವರಿಗೆ ಅದನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ (ಸಾಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಾಗರೀಕರಿಗೆ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಾವೇರಿ ನದಿ ನೀರನ್ನು ಜರೂರಾಗಿ ತರಬೇಕೆನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಹಳೆಯ ಕತೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಾಗರೀಕರಿಗೆ ಕಾವೇರಿ ನದಿ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಅತಂತ ಕಳ ಕಳಿಯಿಂದ ಹಿಂದೆ ಮಾತನಾಡಿದಂಥ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಅವರಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಲಕ್ಷ್ಯ ಇವೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನು ಇದೆ ಅದು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಎರ್ನಾಗರಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈವೊತ್ತು ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ತಂದು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೂ ಇನ್ನೂ 10 ವರ್ಷ ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಈ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಮತ್ತೆ ತಲೆಯೆತ್ತುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತ ವಿಭಜನೆ ಆಗುವ ಮುನ್ನ 11 ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದ್ದುದು ಈವೊತ್ತು 17 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಏರಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರು ಆದ ಮೇಲೆ ವಿಪರೀತ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ ಆಯಿತು. ಜೊತೆಗೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳೂ ಕೊಡ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆಗಿವೆ. ಕಳೆದ 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಈ ನಗರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸತಕ್ಕಂಥ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳು ಏನು ಇವೆ, ಈ ಅನಮಾನತೆಗಳು ಏನು ಇವೆ, ಬಡತನ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರತಕ್ಕ ಅನಮಾನತೆಗಳು ಏನು ಇವೆ, ನಗರ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕಂಡು ಬರತಕ್ಕ ಅನಮಾನತೆಗಳು ಏನು ಇವೆ,

(ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ)

ಇವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ನಗರ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಎಷ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇತ್ತು ? ಈಗ ಎಷ್ಟಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ನಗರ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿ ನಗರ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಈಗ ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಮುಂದೆ ಇದೂ ಸಾಕಾಗದೆ ಮತ್ತೊಂದು ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಆಗುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮುಂದೆ ಈ ನಗರ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯದೇ ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಈಪೊತ್ತು ಏನು ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೀರೋ ಅದನ್ನು ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ನಗರ ಬೆಳೆದು ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಆಗುವುದು ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ನಾನು ನೋಡಿದ್ದು, ಹೋದ ವರ್ಷ ತೆಗೆಸಿದ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಲ ಒಂದು ತೊಟ್ಟು ನೀರೂ ಇಲ್ಲ. ನೀರನ್ನು ತರಬೇಕಾದರೆ 1 ಫರ್ಲಾಂಗ್, 2 ಫರ್ಲಾಂಗ್ ಹೋಗಿ ತರುತ್ತಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾರು, ಎರಡು ಮಾರು ಹೋದರೆ ಸಾಕು, ನಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ತರುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಈ ನಗರಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ನಗರ ಪ್ರದೇಶದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ತಡೆಗಟ್ಟುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಈ ನಗರವನ್ನು ಒಂದು ಹಂತದವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ನಗರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಪೊತ್ತು ಬಿರ್ಲಾರವರೇ ಇರಲಿ, ಯಾರೇ ಇರಲಿ, ಅವರು ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ಎಂದು ಅವರಿಗೂ ಜಾಗ ಇಲ್ಲ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಹವಾಮಾನ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ, ಎಲ್ಲಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳೂ ಇವೆ ಎಂದು ಅವರುಗಳು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸೇರುತ್ತಿವೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅಗಾಧವಾದ ಮರಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಒಳ್ಳೆಯ ಅವಕಾಶಗಳು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ನೀರು ಮತ್ತು ವನತಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು. ಆದುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ. ರೋಕರ್ಯೆಸೇಷನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಏನು ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದಾದರೆ ಈ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪೂರೈಸಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

Sri B. B. SAYANAK (Belgaum).—(*Marathi*)

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಮರಾಠಿ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

Sri B. B. SAYANAK.—(*Marathi*)

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಅವರು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಹಜನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮಾತನಾಡುವ ಭಾಷೆ ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅರ್ಥವಾಗುವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿಸಿ.

Sri B. B. SAYANAK.—(*Marathi*)

Sri M. Y. GHORPADE (Minister for Finance).—Why does the hon. Member not speak in English so that everybody can understand him? All his good points are being wasted. Let him kindly speak in English or if possible in Kannada.

Sri B. B. SAYANAK.—(*Marathi*)

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗ ಬೇಕಾದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಭಾಷೆಯಾದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ.

Sri B. B. SAYANAK.—(*Marathi*)

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಅವರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರಲ್ಲಾ ಎಂದು ಅವರ ಪ್ರದೇಶದವರು ಶಹಬಾಷ್‌ಗಿರಿ ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಅವರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ.

Sri B. B. SAYANAK.—(Spoke in *Marathi*)

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬನವಲಿಂಗಪ್ಪ (ನಗರಾಡಳಿತ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ನೀರು ತರುವಂತಾಗಲು ಕಾವೇರಿ ನದೀ ನೀರಿನ ನರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಲು ತ್ವರಿತ ಕ್ರಮಕ್ಕೆಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರ ಹೃದಯಾಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರತಕ್ಕ ತೀವ್ರತೆ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದು ಭಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಮತ್ತು ಈ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ, ನಮಾಜದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗಿ ಸೇವೆಯನ್ನು ನಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಕೊರತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಪರಿಚಯ ಇದೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ನಗರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದು ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾ ಒಂದು ಸುಯೋಗ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಾವು ಇಬ್ಬರೂ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ನಗರಜೀವನದ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನೂ, ಮತ್ತು ಜನಗಳು ಪಡತಕ್ಕಂಥಾ ಕಷ್ಟನುಖಗಳನ್ನೂ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಒಂದು ಪೌರಾಡಳಿತ ಖಾತೆ ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ ನಗರದ ಜನತೆಗೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಪೌರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸಹಜವಾದ ಮಾತು. ಈ ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆ ನಿಗದಿಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಕಾತುರತೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಾತುರತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಇಲ್ಲ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸಬೇಕು, ಇವಕ್ಕೆ ನೀಡಿತವಾಗಿರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಂತೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನನಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಾತುರತೆ ಇದೆ. ಈ ಖಾತೆಯ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವನಗಳೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಗರ್ವದ ಮಾತು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ಏನೇನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನೀಡಿತವಾಗಿರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸುತ್ತಾರೆಯೇ, ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಅಳವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನೀಡಿತಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಂತಯ ಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳು ಇದ್ದುವು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, 1964 ನೇ ಇನವಿಯಲ್ಲಿ ವಾಟರ್‌ಸಪ್ಲೈ ಬೋರ್ಡ್ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಎಡರುತೊಡರುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸತಕ್ಕಂಥಾ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರೀಸ್ಟ್ರೆಸ್ಡ್ ಕಾನ್‌ಕ್ರೀಟ್ ಪೈಪ್ ಹಾಕಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಸ್ಪೀರ್‌ಪೈಪ್ ಹಾಕಬೇಕೇ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಾದವಿವಾದಗಳು ಬಹಳ ದಿವಸ ಆಯಿತು. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ಒಂದು ವಾದ ವಿವಾದದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳು ಉಂಟಾಗಿ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಸ್ಟೇಜಿಗೆ ತರಲು ನಮಗೆ ಕಷ್ಟವಾಯಿತು. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಯಾವರೀತಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಾದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ತೃಪ್ತಿಪಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯ ಮೊದಲನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಂತಹ ಅಂದಾಜುಗಳು ಇವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಈಗ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಅದು ವಿಳಂಬವಾಯಿತು. ಏನೇನೋ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಆ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ರಿವೈಜ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಯಿತು. ಈಗ ಮೊದಲನೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ 30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ)

ಅಂದಾಜು ಆಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂದೇಹವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದೇಹ ಅವರಿಗೆ ಬೇಡ. ಸರ್ಕಾರ ಸೀಮಿತ ವಾಗಿರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಹಣ ಹೇಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಅವರಿಗೆ ಬೇಡ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳು ಇವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಎರ್. ಐ. ಸಿ. ಯವರು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ 33 ಸಾವಿರ ಟನ್ ಸ್ಟೀಲ್‌ಪೈಪ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಈಗ 16 ಸಾವಿರ ಟನ್ ಸ್ಟೀಲ್ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ. ಉಳಿದದ್ದನ್ನು ಇಂಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಲೈಸೆನ್ಸನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 5,500 ಟನ್ ಸ್ಟೀಲನ್ನು ಇಂಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಇನ್ನೂ 11 ಸಾವಿರ ಟನ್ ಸ್ಟೀಲ್ ಬೇಕಾಗಿದೆ, ತೀವ್ರವಾಗಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಿ ಅದನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆ 89 ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ದು ಇದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸ್ಟೀಲು 26 ಕಿಲೋಮೀಟರುಗಳಿಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ 20 ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ಪೈಪ್ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ 63 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಪೈಪ್ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು 5 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಪೈಪು ಹಾಕಬೇಕೆಂಬ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪೈಪು ಹಾಕುವುದನ್ನು ಪೂರ್ತಿಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನಾದರೂ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಎಂದರೆ 1973 ನೇ ಇಸವಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ರ ಒಳಗೆ ಈ ಬಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯ ಗತ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಆಶೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಹಳ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ನಂತರ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣನವರು, ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್‌ನವರು, ಶ್ರೀ ನಾಗಣ್ಣನವರು, ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು, ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜರು, ಶ್ರೀರಾಮುಲುರವರು, ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ನಯನಕ್‌ರವರು ಈ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ಹಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದನೆಯು ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ಅಂಡರ್ ಗ್ರೌಂಡ್ ಡ್ರೈನೇಜನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ತೀವ್ರತೆಯಿಂದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತು ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಕಾಟದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕೂಡ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತು ರೇಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಂದೇಹಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಬಡವರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸಿಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ರೇಟ್ ಯಾರಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ ಅಂದರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ಸಾಹುಕಾರರಾಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ಜನರಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಂದೇಹವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೋಗರಾಡಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದೇ ರೀತಿ ಯಾರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹೋಟೇಲುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ; ಅಂಥ ವರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಹಾಕುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ, ನಾವು ಒಂದು ಯೋಜನೆಗೆ 30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಾಗ ಅದರ ಪ್ರತಿಫಲ ನಮಗೆ ಸಿಗದೆ ಹೋದರೆ, ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬೇರೆ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಕೈಹಾಕುವುದು? ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ನಿರಿದೂಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಹೇಗೆ? ಆದ್ದರಿಂದ ಬರೇ ಹಾಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟು ಆ ಹಣವನ್ನು ಚರಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಲಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರತಿಫಲ ಬರಬೇಕು; ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಜನರಿಗೂ ಅದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕು. ಹೀಗೆ ನಾವು ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿದರೆ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಒದಗಿಸಬಹುದೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆ ಮೇಲೆ ವಾಟಾಳ್‌ರವರು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿಗುಂಟೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಿಯಾಗಿ ನರಬರಾಜು ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು. ನುಮಾರು 35 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ನರಬರಾಜು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ನಾನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾನ್ಯ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಈಗ ಏನೊಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದು 10 ವರ್ಷ ಆದ ಮೇಲೆಯೂ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ

ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಯೋಜನೆ ಇದೆ. ಆ ಒಂದು ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂಬುದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇವೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಈ ಒಂದು ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಗಳಿಕೆಯೂ ಆಯ್ತು, ತೆಗಳಿಕೆಯೂ ಆಯ್ತು, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಜನರು ಬಹಳ ದಕ್ಷರು ಇದ್ದಾರೆ; ದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ನಗರಕ್ಕೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅತಿಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆಲ್ಲಾ ಅನುಮಾನ ಇದ್ದರೆ ನಾನು ಸ್ವತಃ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಪ್ರೊಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ತೋರಿಸಲು ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯತಃ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಈಗ 30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಕೊಡಲಿ; ಅದನ್ನು ಜನರ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಬೇಕು. ಎರಡನೇಯದಾಗಿ ಬಡವರಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ತಾವೂ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಉಚಿತ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ಹಾಗೇ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, 25 ಸಾವಿರ ಲೀಟರ್ ಎಗ್ಸೆಮಷನ್ ಮುಂದೆಯೂ ಇರುತ್ತದೆ; ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸೌಧದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ, ಹೋಟೆಲಿನವರಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ರಿಕಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗಲಿ, ಏಕೆಂದರೆ ಮುಂದೆ ಮಂತ್ರಿಯವರು 25 ಸಾವಿರ ಲೀಟರ್ ಎಗ್ಸೆಮಷನ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೊಂದು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರತಿಫಲ ಬರಲೇಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮನೆ ಚರಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರೆ ಯಾರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟ ಪಡುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಯಾರು ಬಡ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಬಂಗಲೆಯವರಿಗೆ, ಹೋಟೆಲಿನವರಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಬಡವರಿಗೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ; ಯಾರಿಗೆ ಚೈತನ್ಯ ಇದೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಆ ಸಂಶಯವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಎರಡು ಗಂಟೆ ಮುಂಚೆ ಮಂಡಿಸಿದಂತಹ ನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸೂಕ್ತವಾದಂತಹ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಕೂಡ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಾಗರೀಕರಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ಟೊಳ್ಳು ಮಾತು. ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಅವರು ಉಚಿತವಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ಬೆಂಗಳೂರು ನಾಗರೀಕರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತೊಟ್ಟು ನೀರಿಗೂ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮನೆ ಕಂದಾಯದ ಜೊತೆ ಬಿಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 5 ರಷ್ಟು ಉಚಿತ ನೀರಿಗಾಗಿ ಜನರಿಂದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ 65 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಂದಾಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ 75 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಶನಿನವರು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮನೆಗಳಿಂದ ಹೀಗೆ ಮನೆ ಕಂದಾಯದ ಜೊತೆಗೆ ನೀರಿಗೂ ಕೂಡ ದುಡ್ಡು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಡವರಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ನೀರು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಇದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 70 ಮನೆಗಳು ಯಾವ ವಿಧವಾದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ನೀರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ. ಈಗ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ವಸೂಲುಮಾಡುವ ತೆರಿಗೆಯ ಹಣದಿಂದ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸರ್ಕಾರವಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯೇ ಆಗಲೀ ಈ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಜನತೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿಗಳ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ)

ನಾಗರೀಕರಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿದ್ದ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. 30 ಮಿಲಿಯನ್ ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರು ಬಂದರೆ ಏನೂ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಈಗ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು 60 ಮಿಲಿಯನ್ ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರು. ಇದರ ಒಂದು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಉಂಟು ಮಾಡಿರುವವರು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ಜನಗಳು. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನಾಗರಿಕರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ನಾವು ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕೇವಲ ಪಟ್ಟಣದ ವಾಸಿಗಳಿಗೇ ಕೊಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿಯೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಕಂದಾಯ ವರಮಾನದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವಲ್ಲಯೇ ಶೇಕಡ 25ರಷ್ಟು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ನಾಗರಿಕರಿಂದರೇ ವಸೂಲುಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲನೆಯ ಬಾರಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಾಗರೀಕರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ಅನಾನು ಕೂಲಮಾಡಿ ಪಟ್ಟಣವಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ 4 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ತೆರಿಗೆಯನ್ನೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ನಾಗರೀಕರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ರೀತಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಅವರು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಏನು ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಜಲಮಂಡಲಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಅವರನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಲ್ಲ, ಈ ಯೋಜನೆ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಡೆದು 1973ನೇ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನೊಳಗೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ನನ್ನ ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಇಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಆದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. 1973ನೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಕಾವೇರಿಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪೂರ್ಣ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ನೀರಿನ ದರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರೆ, ಹಿಂದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೋರಾಟಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಹೋರಾಟ, ಚಳುವಳಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ. ನೀವು ಹೆಚ್ಚಿನ ದರವನ್ನು ಯಾರ ಹತ್ತಿರ ವಸೂಲುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೋ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ವಸೂಲುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಆದರೆ ಬಡವರ ಹತ್ತಿರ ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರ ಹತ್ತಿರ ಮಾತ್ರ ಆ ರೀತಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಡಿ. ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ನನಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿ ನಾನು ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯ ಪಾಸಾಗಲು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯ ಪಾಸಾಯಿತೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

MADAM SPEAKER.—Would the hon. member like to withdraw the Resolution?

Sri T. R. SHAMANNA.—The question of withdrawal does not arise. The Hon. Minister has stated it will be completed by the end of December 1973.

Sri K. H. PATIL.—When an assurance has been given by the Hon. Minister, what is the use of pursuing the resolution? I would like the hon. Member kindly to withdraw it.

Sri T. R. SHAMANNA.—Government has accepted to do it and therefore my purpose is served. But I do not feel there is any need to withdraw my resolution.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರತಕ್ಕ ರೀತಿನೀತಿ ನೋಡಿದರೆ, ನೀರಿನ ದರ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಬಹುದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ನೀರಿನ ದರವನ್ನು ಕಡಿಮೇ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದವರು. ಅವರಿಗೆ ಬಡವರು ಅಂದರೆ ಬಹಳದಯೆ. ಆ ದಯೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೂಡ ಸಹಭಾಗಿ. ಇದರಿಂದ ಬಡವರ ಮೇಲೆ ಅಪ್ಪು ಹೊರೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಹುಕಾರರ ಮೇಲೆ ಹೊರೆಯಾದರೆ ನಮಗೇನು ?

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್,—35 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ನೀವು ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು. ಇದು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯವಾದರೂ ಈ ವಿಚಾರ ಬೆಂಗಳೂರು ನಾಗರೀಕರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟುದು, ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಕಾಟವನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ತಪ್ಪಿಸುತ್ತೀರಿ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಆ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಔಟ್ ಫ್ಲೋನಿಂದ ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನೂಕ್ರ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊಳದೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಂತು ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದರಿಂದ, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿ ಆ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಬಡವರ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

MADAM SPEAKER.—Now I think Sri Shamanna will withdraw the Resolution.

Sri T. R. SHAMANNA.—Yes.

The resolution was by leave withdrawn.

(2) *re*: Arresting the vagaries prevailing in the Silk Industry.

MADAM SPEAKER.—Sri K. M. Naganna to move the Next Resolution.

Sri K. M. NAGANNA (Chickpet).—I beg to move :

"That this Assembly is of the opinion that immediate steps be taken to arrest the vagaries prevailing in the Silk Industry, particularly, the steep rise in the rate of raw silk brought about by middlemen and other agencies, which is causing undue suffering to the poor weavers and other silk artisans."

MADAM SPEAKER.—Resolution moved :

"That this Assembly is of the opinion that immediate steps be taken to arrest the vagaries prevailing in the Silk Industry, particularly the steep rise in the rate of raw silk brought about by middlemen and other agencies, which is causing undue suffering to the poor weavers and other silk artisans."

[MR. CHAIRMAN (SRI. G. RAME GOWDA) in the Chair]

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ, ಇಡೀ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವಂಥ ರೇಷ್ಮೆಯಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ 70-80ರಷ್ಟು ಮೈಸೂರುನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆಯ ಖರ್ಚು ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ರೇಷ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಮಿಕರು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರು

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ)

ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಲೆ ವಿಪರೀತ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಅದರಿಂದ ತಯಾರು ಮಾಡುವ ಬಟ್ಟೆಗಳ ಬೆಲೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಮಂದಿ ಜನರಿಗೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಬರುವ ಸಂಭವವೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಕೈ ಮಗ್ಗಗಳು ಏಳೆಂಟು ಸಾವಿರ ಇವೆ, ಪವರ್ ಲೂಮ್ಸ್ ಸಹ ಇವೆ. ರೇಷ್ಮೆ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಇಷ್ಟೊಂದು ಬೆಲೆ ರೇಷ್ಮೆಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದುವರೆಗೂ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ 110 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಹಾಯಧನವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರ ಅನುಕಂಪ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮೇಲಿದ್ದರೂ, ಈಗ ರೇಷ್ಮೆ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಉಣ್ಣುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಲಿ ಕೂಡ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಲೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡುವಾಗ ಸರಕಾರ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾವುದಾದರೂ ದಿನಸಿ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾದಾಗ ಯಾವ ರೀತಿ ಹತೋಟಿ ಮಾಡಲು ಸರಕಾರ ಎರಡ್ಮೂರು ದಿನಸಿಗಳನ್ನೂ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾಡಿ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಲೆಗಳನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಜನಕ್ಕೆ ಸುಲಭ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆ ಸಿಗಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. 1970ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ನೇಕಾರರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಿ ಆಗಿದ್ದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರಲಾಗಿತ್ತು. ಇದುವರೆಗೂ ಸರಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದು ತುಂಬಾ ಶೋಚನೀಯವಾದ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ನಾನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

11-30 A.M.

ಮೊದಲನೆದಾಗಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದ ಏಳು ಫಿರೇಜರು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಇವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಗಳು ಸಿಕ್ಕಿವೆ ಮತ್ತು ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಸುಮಾರು 30 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಲುಕ್ಸಾನು ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 15-20 ಸಾವಿರ ಜನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಸರಕಾರ ಇಷ್ಟು ಲುಕ್ಸಾನನ್ನೂ ಭರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗದೇ ಇರಲು ಇಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಕಾರಣ. ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಸರಕಾರ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ಸ್ಪೇಟ್ ಸಿಲ್ಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗು ಸೊಸೈಟಿ ಎಂದು ಇದೆ. ಇದನ್ನು ರೇಷ್ಮೆ ತಯಾರು ಮಾಡುವವರಿಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಒಂದು ರಹಸ್ಯ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ತಂದು ಆಗಲೇ ವಾರಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ಐದಾರೂ ತಿಂಗಳು ಕಾಲ ಸೊಸೈಟಿಯವರು ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆ ಹೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ ಮಾರಲು ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ರೇಷ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆ ಬೆಲೆ ಏರಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳವರು ತಯಾರಾದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿ ಬಂದಾಗ ಮಾರಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು ತಪ್ಪು. ಇದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ರೇಷ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆ ಕೊಳ್ಳಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ರೇಷ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬನಾರಸ್‌ಗೆ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ಮಾಲನ್ನು ಇಲ್ಲಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಹಂಚಲು ಅವಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲ ಹೊರಗಡೆ ಜನರಿಗೇ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಲೋಪ ಎಂದರೆ, ನ್ಯಾಷನಲೈಸ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯಾಪಾರಗಾರರು ಎಂದರೆ ಹೋರ್‌ಸೇಲರುಗಳಿಗೆ ರೇಷ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಗೂ ದಾರಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಅವರೂ ಕೂಡ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ರಿಲೀಸು ಮಾಡದೆ ತಡೆ ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ನ್ಯಾಷನಲೈಸ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳವರು ಇಂತಹ ಹೋರ್‌ಸೇಲರುಗಳ ಕೈಗೆ ಹಣ ಕೊಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಅವರಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಲೇಕೂಡದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಲು ಅವಕಾಶ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿರುವ ರೇಷ್ಮೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ಎಂಬತ್ತು ಭಾಗ ಈ ದೇಶದಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಶೇಕಡಾ ಇಪ್ಪತ್ತರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಜನಕ್ಕೆ ರೇಷ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆ ಸಿಗುವುದೂ ಕಷ್ಟ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವೂ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಹೊರಗಡೆ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವಾಗ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸು 7 ಅಥವಾ 8 ಪರ್ಸೆಂಟು ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ ರೇಷ್ಮೆ ಕಳುಹಿಸುವಾಗ ರಾ ಸಿಲ್ಕ್ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಶೇಕಡಾ ಒಂದರಷ್ಟು ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸು ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುವವರು ಟ್ವಿಸ್ಟ್ ಸಿಲ್ಕು ಕಳುಹಿಸಿದರೂ ಅದನ್ನು ರಾ ಸಿಲ್ಕ್ ಎಂದೇ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಯುವವರಿಗೆ ರಾಭವೇನೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುವ ವರ್ತಕರು ರಾಭ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಇದರಿಂದ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಸರಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ನೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಏಳು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲೂ ತಯಾರಾಗುವ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಪೇಟೆಗೆ ಮಾರಲು ಇಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದವರು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ತಯಾರಾದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಆಗಲೇ ಮಾರಲು ಪೇಟೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಜನಕ್ಕೆ ನುಲಭ ಬೆಲೆಗೆ ಬಟ್ಟೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳವರು ತಮ್ಮಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆ ಬಂದಾಗ ತಮ್ಮ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಮಾರಲು ಕಳುಹಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ರಾಭ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನುಮಾರು 30 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಲುಕ್ಸಾನು ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ತೀವ್ರ ರೀತಿ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನೂ ಕಕೂನುಗಳನ್ನು ಎಂದರೆ ಪೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಸರಕಾರ ಒಂದು ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಬೆಲೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟು ಸರಕಾರವೇ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಪೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ತರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದಾಗಿ ಓಪನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟು ರೇಟೂ ಕೂಡ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಸಿಲ್ಕು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಯವರೂ ಕೂಡ ಸ್ವಾಕು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ನರಿಯಾಗಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗದೆ ನುಮಾರು 30 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಲುಕ್ಸಾನು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಕೊಡುವ ಕಾರಣ ಇಲ್ಲಿ ನುಮಾರು 20 ನಾವಿರ ಕೆಲಸಗಾರರುಗಳಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂದುವರಿನಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಸೊಸೈಟಿಗಳವರು ಹೆಚ್ಚು ದಾನಾನ್ನು ಮಾಡದೆ ಅವರಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು.

ಇನ್ನು ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ಹೊರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿನುವಾಗ ಭಾರತ ನರಕಾರದವರು ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಇನ್‌ಸೆಂಟಿವ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಹೊರದೇಶಕ್ಕೆ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಬೇರೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಕೇಂದ್ರನರಕಾರದವರು ಆ ಪರದೇಶದ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿನ ಗಿರಾಕಿ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆಯೋ ಅಂತಹ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅವರು ನಮ್ಮ ರೇಷ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಬದಲು ಅವರ ದೇಶದ ರೇಷ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ರೇಷ್ಮೆಬಟ್ಟೆ ಹೊರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ: ಇದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ನರಕಾರ ಕೇಂದ್ರದೊಡನೆ ವ್ಯವಹರಿಸಿ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಿಂದ ರೇಷ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆ ಕಳುಹಿಸುವಾಗ ಆ ದೇಶದವರು ಅವರ ದೇಶದ ರೇಷ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನೇ ಕಳುಹಿನಬೇಕೆಂದು ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಹಾಗೆಮಾಡಿದರೆ, ಆ ದೇಶಗಳಿಂದ ರೇಷ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆ ಬಂದರೆ ಆಗ ಇಲ್ಲೂ ಕೂಡ ರೇಷ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆಗಳ ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಇದರ ಬೆಲೆಯನ್ನೂ ನಿಗದಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವಾಗ ವರದೇಶದಿಂದ ರೇಷ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ ಆಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯ ನರಕಾರ ಕೇಂದ್ರದೊಡನೆ ವ್ಯವಹರಿಸಿ ನರಿಯಾದ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆ ಸಿಗಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾವು ಇಲ್ಲಿಂದ ರೇಷ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಹೊರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ ಮೇರೆ ಅದರ ಬದಲಿಗೆ ಬೇರೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತರಿನುವುದಕ್ಕೆ ನರ್ಕಾರದವರು ಅನುಮತಿ ಕೊಡದೆ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನೇ ತರಿನುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಹೊರದೇಶಗಳಿಂದ ನಾವು ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ತರಿಸಿದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ನಾವು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುದು ನಮಗೆ ಸಾಲುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆರೆ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ 180 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 200 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾವು ಹೊರದೇಶಗಳಿಂದ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ತರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಜಾಸ್ತಿ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಹೊರದೇಶದಿಂದ ತರಿಸುವ ಪ್ರಮೇಯವೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಈಗಿನ ಸದ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರದೇಶಗಳಿಗೆ ಏನು ರೇಷ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ಅದರ ಬದಲು ಬೇರೆ ಸರಕು ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನೇ ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೊರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕೈಮಗ್ಗದ ಸರಕುಗಳನ್ನೇ ಕಳಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿಧೇಯಕವಿದೆ. ಆದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದರೆ, ವಿದ್ಯುತ್‌ಚಾಲಿತ ಮಗ್ಗಗಳಿಂದ ತಯಾರಾದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕೈಮಗ್ಗದಿಂದ ತಯಾರಾದವು ಎಂದು ಸರ್ಟಿಫೈ ಮಾಡಿ ಹೊರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಕೈಮಗ್ಗದವರಿಗೆ ಬಹಳ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯಾದರೂ ಕೂಡ ಕೈಮಗ್ಗದವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ, ಕೈಮಗ್ಗದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನೇ ಹೊರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನ ಕೈಮಗ್ಗದ ನೇಕಾರರಿಗೆ ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಇವರು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ ಬಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆಯೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯದ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮುಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ಅಂಶವನ್ನೆರಾ ಗಮನಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಕೂನ್ ತಯಾರು ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಮೂಲಕ ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಇಂದು ರೇಷ್ಮೆಯಾಗಲೀ, ಕಕೂನ್ ಆಗಲೀ ಹೊರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಕೇವಲ ಬಟ್ಟೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಈ ರೇಷ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕಳಿಸುವವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ವಿಧವಾದಂಥ ಸಹಕಾರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಈಗ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಮೂಲಕ ರೇಷ್ಮೆ ತಯಾರುಮಾಡುವವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ರೀತಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೋ, ಅದೇ ರೀತಿ ಕೈಮಗ್ಗದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಅವರು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ ಕೈಮಗ್ಗದ ಬಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಬೆರೆ ಇಲ್ಲದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಅವರ ಸರಕನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಕೊಂಡು, ಮಾರುವೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೊರದೇಶಗಳಿಂದ ಬೇಡಿಕೆ ಬಂದಾಗ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಕ್ಷಣವೇ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಕೈಮಗ್ಗದ ನೇಕಾರರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ನಾನು ಇದುವರೆಗೆ ಹೇಳಿದಂಥ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ (ವೇಮಗಲ್).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಣ್ಣನವರು ಇದುವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ರೇಷ್ಮೆಯ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಬರುತ್ತಿರುವ ವಿದೇಶವಿನಿಮಯದ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ರೇಷ್ಮೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳಿದರು. ರೇಷ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆ ತಯಾರಾಗಬೇಕಾದರೆ ಹೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ರೇಷ್ಮೆ ಹುರಿ ಆಗುವವರೆಗೆ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆದರೆ ಅದರ ಬೆರೆ ಹೆಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಕೋಲಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗದೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರಿಗೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರಣವೆಂದರೆ, ರೈತರಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜವನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡದೇ ಇದ್ದುದು. ರೇಷ್ಮೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಈ ರೀತಿಯಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದಂಥ ತಳಿಗಳನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡದಿದ್ದುದರಿಂದ ಅನೇಕ ರೈತರಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ

ವಾಯಿತು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಅನೇಕ ಉತ್ತಮ ತಳಿಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ, ನೂರು ಪೊಚ್ಚೆಗೆ ಸುಮಾರು 30–40 ಕೇಜಿಯಷ್ಟು ಬೆಳೆಯುವ ತಳಿಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆ ಎಂಬುದು ಸೆನ್‌ಸೆಟಿವ್ ಕ್ರಾಪ್'. ಇದನ್ನು ಸಾಕುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಉಷ್ಣಾಂಶ ಜಾಸ್ತಿಯಾದರೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಉಷ್ಣಾಂಶ ಜಾಸ್ತಿಯಾದಾಗ ರೇಷ್ಮೇ ಹುಳಗಳಿಗೆ ರೋಗ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅವು ಚಂದ್ರಕಿ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ, ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪೊಚ್ಚೆ ತಯಾರು ಮಾಡುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾದರೂ ಕೂಡ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ರೇಷ್ಮೆಯ ಬೆರೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಬೆಳೆಯುವವರಿಗೂ ಕೂಡ ದೊಡ್ಡ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಒಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಏನೆಂದರೆ, ರೋಗ ಇಲ್ಲವೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಬೇಕು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಉತ್ತಮವಾದಂಥ ತಳಿಗಳು ಏನು ಈಗ ಬರುತ್ತಿವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಿ, ಅದರಿಂದ ಅನುಕೂಲ ಕಂಡುಬಂದರೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಹೊಸ ತಳಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಂತೆ ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು. ಗೂಡು ಬೆಳೆದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗೆ ರೈತರು ತರುತ್ತಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಆಕ್ಟ್ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ತಂದಂಥ ಗೂಡುಗಳನ್ನು ಇಡಲು ಅಲ್ಲಿ ಜಾಗವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ 5–6 ಕಡೆ ಇಂತಹ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಂದಂಥ ಗೂಡುಗಳನ್ನು ಇಡಲು ಜಾಗವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ಸಂತೆ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಗೂಡುಗಳನ್ನು ಕಾಲಲ್ಲಿ ತುಳಿಯುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬ ರೈತ 20–30 ಕೇಜಿಗಳಷ್ಟು ಗೂಡನ್ನು ತಂದು ಅಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 4–5 ಕೆ.ಜಿ.ಗಳಷ್ಟು ಗೂಡು ಜನರ ತುಳಿತದಿಂದಲೇ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕೆ.ಜಿ. ಗೂಡಿಗೆ 10-12 ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಆವರೆ, ನಾಲ್ಕೈದು ಕೆ.ಜಿ.ಗಳಷ್ಟು ತುಳಿತದಿಂದ ಹಾಳಾದರೆ ಅತಿಗೆ ಸುಮಾರು 40-50 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ವಾಸ್ತವವಾದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಇವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗೂಡುಗಳನ್ನು ಇಡಲು ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಕಟ್ಟಿಸಿದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತರು ಬೆಳೆದಂಥ ಬೆಳೆಗೆ ಉತ್ತಮ ಬೆಲೆ ಸಿಗಬೇಕಾದರೆ ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಜನರನ್ನು ತೆಗೆದು, ಸರ್ಕಾರದವರೇ ನೇರವಾಗಿ ರೈತರೊಡನೆ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಬೆಲೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ, ರೇಷ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆಯ ಬೆಲೆಯೂ ಕೂಡ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಗೂಡು ತಯಾರಿಕೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಬಟ್ಟೆ ತಯಾರು ಆಗುವವರೆಗೆ ಅನೇಕ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಜನರು ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುವುದರಿಂದ ಈ ಬಟ್ಟೆಯ ಬೆರೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಂದೊಂದು ಕೈ ದಾಟುವಾಗಲೂ ಕೂಡ ಬೆರೆ ಏರುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಬೆಳೆಗಾರರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲ, ಬಳಕೆದಾರರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಜನರನ್ನು ಮೊದಲು ಕಿತ್ತುಹಾಕಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ರೇಷ್ಮೇ ಉತ್ಪಾದನೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಬೆರೆಯಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ, ರೇಷ್ಮೆ ಉದ್ಯಮವೂ ಕೂಡ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ನೇರವಾಗಿ ಈ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಬೇಕು.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಣ್ಣನವರು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರು. ಅದೇನೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಿಲ್ಕ್ ಫಿಲೇಚರ್ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 30 ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿಗಳು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಇದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಸಿಲ್ಕ್‌ಫಿಲೇಚರ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ 27 ಸಾವಿರ ಜನ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಇರಬಹುದು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ, ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದರೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಮಿಕರೆಲ್ಲರೂ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಣ್ಣನವರು ತಿಳಿಸಿದರು. ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಡೆಸಿದರೆ ನಷ್ಟವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಖಾಸಗಿಯವರು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಉದ್ದಿಮೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಬಂಡವಾಳಗಾರರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏಕೆ ಆ ರೀತಿ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ಆ ಉದ್ದಿಮೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ? ಈಗ ಆ ಸಿಲ್ಕ್‌ಫಿಲೇಚರ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಏನು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ ಅದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಅದು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಹಣ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಆಶೆ ಇದ್ದರೆ ಅದು ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದ ಮಾತ್ರ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ)

ಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಿರ್ಕ್ ಫಿಲೇಜರ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ರೇಷ್ಮೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಅದ್ದರಿಂದ ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ರೇಸ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಇದಕ್ಕೆ ಫಾರಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಛೇಂಜ್ ಸಿಕ್ಕುವುದರಿಂದ ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ನಿಂಸ್ಕರಣ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮತ್ತು ರೇಷ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಖಾನೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಸಿರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 75 ರಷ್ಟು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸಿರ್ಕ್‌ಬೋರ್ಡ್ ಥೇರ್ಮಾನ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಕೋಲಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಹಿಂದೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಚಿನ್ನದ ನಾಡು ಏಂದೇನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಆ ಚಿನ್ನದ ನಾಡನ್ನು ಈಗ ಮಾಡಬಹುದು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೇಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರೈತರು ಕೋಲಾರ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟ ಇದೆ, ರೈತರು ತಾವು ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ತಂದಂತಹ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ತಂದಂತಹ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ಜನಗಳು ಕಾಲಿನಲ್ಲಿ ತುಳಿದು 4-5 ಕೆ.ಜಿ. ರೇಷ್ಮೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ರೈತರಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ಸಿರ್ಕ್ ಫಿಲೇಜರ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ರೇಷ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಸ್. ಗುರುಸಿದ್ದಪ್ಪ (ಬಿಳಿಗೆರೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರೇಷ್ಮೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ರೈತ ಸಾಲಸೋಲ ಮಾಡಿ ರೇಷ್ಮೆ ಹುಳುವಿನ ಮೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ತಂದು ರೇಷ್ಮೆ ಹುಳುವನ್ನು ಮೇಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಿಪ್ಪನೇರಳೆ ಸೊಪ್ಪನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆ ಮುಖಾಂತರ ತಂದು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು 28 ದಿವಸಗಳು ರೇಷ್ಮೆ ಹುಳುವನ್ನು ಮೇಯಿಸುತ್ತಾನೆ. ನಂತರ ಹುಳು ಹಣ್ಣಾದಾಗ ಅವುಗಳನ್ನು ಚಂದ್ರಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಮೊಟ್ಟೆಗಳು ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗುವ ಸಂದರ್ಭವೂ ಉಂಟು. ಅಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಸೋಲ ಮಾಡಿ ಮೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ತಂದು ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದಂತಹ ರೈತ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಗೆ ಇನ್‌ಷ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿಸುವ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆ ಕೆಟ್ಟು ಹೋದಾಗ ಆ ರೈತನಿಗೆ ಅವನು ಆ ಬೆಳೆಗಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಖರ್ಚಾದರೂ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ರೈತ ರೇಷ್ಮೆ ಹುಳುವನ್ನು ಸಾಕಿದ್ದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚಾದರೂ ಅವನಿಗೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ರೇಷ್ಮೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇರುವವರು ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿಗೆ ತಂದರೆ ಒಂದು ತರಹ ರೇಟು ರೈತ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿಗೆ ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ತಂದರೆ ಒಂದು ರೇಟು ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಗಾ ಇಟ್ಟು ರೈತರಿಗೆ ಆಗತಕ್ಕಂಥಾ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ನಿರಪಡಿಸಬೇಕು.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಗೆ ಇನ್‌ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಖುಷ್ಕಿ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಬಡ ರೈತರು ಖುಷ್ಕಿ ಜಮೀನನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ರಾಗಿ ಜೋಳ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಯುವುದೇ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುವುದರಿಂದ ಆ ಖುಷ್ಕಿ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಹಿಪ್ಪನೇರಳೆ ಸೊಪ್ಪನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಗೆ ಇನ್‌ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಅನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕುವುದಾದರೆ ಅವರು ಆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಕೈಬಿಡುವಂತಹ

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪತ್ರಾಗಾರ ಗ್ರಂಥಾಲಯ

ಸಂದರ್ಭ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಗೆ ಕಡಿಮೆ ಇನ್‌ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವವರಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಕ್ಕುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗಾಗಲೇ ನೇಕಾರರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಣ್ಣನವರು ಮತ್ತು ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಿಲ್ಕ್ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಕೂನ್ ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಭವವುಳ್ಳ ಕೆಲವು ಮಿತ್ರರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರೇಷ್ಮೆ ಬೆರೆ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಏರುಪೇರು ಆಗತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಇದನ್ನು ಬೆಳೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ರೈತನಿಗೂ ಮುಖ್ಯ ರೇಷ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕಂಥಾ ಬಳಕೆದಾರರಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ತೊಂದರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾರಣ ಮಧ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ರಾಭ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರ ಕೈವಾಡ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವ್ಯಾಪಾರಗಾರರ ಏಜೆಂಟರುಗಳನ್ನು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆರೆ ಏರುಪೇರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಜನವರಿ 24ನೇ ತಾರೀಖು ಎಂದರೆ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಮೀಟಿಂಗಿನ ಹಿಂದಿನ ದಿನ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆರೆ 145 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಇಳಿದು ಮೀಟಿಂಗ್ ಆದಮೇಲೆ 185 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಕೆಲವರ ಕೈವಾಡ ಇದೆಯೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಈ ರೀತಿ ಒಂದೇ ದಿವಸಕ್ಕೆ 20-30 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೆರೆಯಲ್ಲಿ ಏರುವುದಕ್ಕೆ ಏಜೆಂಟರೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಸ್ಥಗಾರರು ರಾಭ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕನ್ಸ್ಯೂಮರ್ಸ್‌ಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಪ್ರೊಡ್ಯೂಜರ್ಸ್‌ಗೂ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಉದ್ದಿಮೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನಾವಿಧವಾದ ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕವರು ರಾಭ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದರೆ ಬೆರೆಗಳು ಏರುಪೇರಾಗುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಉತ್ತಮ ದರ್ಜೆಯ ಕಕೂನ್ಸ್, ಉತ್ತಮ ದರ್ಜೆಯ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಕಕೂನ್ಸ್ ಕೆಳ ಮಟ್ಟದ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜವನ್ನು ಕೆಲವರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಉತ್ತಮ ದರ್ಜೆಯ ಕಕೂನ್ಸ್, ಉತ್ತಮ ದರ್ಜೆಯ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜವನ್ನು ರೈತನಿಗೆ ಒದಗಿಸುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ರೈತನಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದಂತಹ ಒಂದು ರಾಭ ಸಿಕ್ಕುವಂತಾಗಬೇಕು. ಕನ್ಸ್ಯೂಮರ್ಸ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆರೆ ಆಗದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಮಧ್ಯಸ್ಥಗಾರರು ಏನು ರಾಭವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಈ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

12-00 NOON

† ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ (ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಣ್ಣನವರು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೈಮಗ್ಗದ ಜನರು ಯಾರಿವ್ವಾರೆ ಅವರಿಗೆ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆರೆಯ ಏರಿಳಿತದಿಂದ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಏರುಪೇರು ಬೆರೆಗಳಿಂದ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಅನಾಹುತವನ್ನು ನರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ರೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ನರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಈ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಖಾತೆ ನನ್ನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರ ರೇಷ್ಮೆ ಮಂಡಲಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಿಂದ ಹೋಗುವ ರೇಷ್ಮೆ ಮಾಲನಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನತೆಯೇನಿದೆ ಎಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರೇಷ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೊರಗಡೆಗೆ ಹೋಗದಿರಲು ಕಾರಣವೇನು ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು ಭಾರತದಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೂ ನಹ ಹೋಗಿಬಂದೆ. ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರೇಷ್ಮೆಗೆ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್)

ತೌರುಮನೆಯಾಗಿರುವ ಜಪಾನಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ವಿಷಯವನ್ನೂ ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಎರ್ಲಾ ಅನುಭವದಿಂದ ನಾನು ತಮಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದರ ವಿಚಾರ ಹೆಚ್ಚುಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಿಳಿದಷ್ಟೂ ಇದು ಕಠಿಣವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ತಿಳಿಯದಿದ್ದಾಗ ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಇದರ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿದಾಗ ಇದನ್ನು ಹತೋಟಿಗೆ ತರುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬ ಸಮಸ್ಯೆ ಉದ್ಭವವಾಗುವುದು. ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಇದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾದ ಹತೋಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲವೆಂದಲ್ಲ. ಈ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇದೆ. ಇದರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ವೆಸ್ಟೆಡ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ಸ್ ಕೂಡ ಬೆಳೆದುಬಂದಿವೆ. ಈ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಟ್ರೇಡ್ ಛಾನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ, ಎರ್ಲಾ ಬದಲಾಯಿಸುವುದು ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ದಾರಿ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಬಂಡವಾಳ ಬೇಕು. ಒಂದು ಕಡೆ ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಪಟ್ಟಭದ್ರಹಿತಗಳು ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿವೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಬಂಡವಾಳ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಈ ಎರಡು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಮಾಮೂಲಾಗಿ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಒಂದು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಯಾರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಿತ್ತೋ ಅದು ಇದ್ದೇಇದೆ, ರಾಭ ಪಡೆಯುವವರು ಹೆಚ್ಚು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ಹಣದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದು. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಶೇಕಡ 75-80 ರಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿಸಿದರೆ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರೆ ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ.

ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಬೆಲೆಗಳ ಏರಿಳಿತದ ವಿಚಾರವಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಯುವವರು ಯಾರು, ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡೋಣ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬೆಳೆಯಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ 60 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಇಡುವರು. ಮಳೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಿಲ್ಲ. ಇನ್ನುಳಿದ 40 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಾವಿಯ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ವರ್ಷವೆಲ್ಲಾ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಯುವರು. ಕೋಲಾರ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬೆಳೆ ಇದೆ. ಎಲ್ಲ ಬಾವಿ ನೀರನ್ನುಪಯೋಗಿಸಿ 365 ದಿವಸಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅಲ್ಲಿ ತುಂಬ ರಾಭವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬೇಸಗೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುದಿರುವವರಿಗಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಉತ್ತಮ. ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಗೆ ಏನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಬೆಲೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರುವುದರಿಂದ ಖರ್ಚು ಗಿಟ್ಟಿ ರಾಭ ಬರುವುದು. ಕೆಲವು ಸಲ ಖರ್ಚು ಸಹ ಗಿಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ.

ಒಂದೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹುಳ ಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ರೋಗವಿದ್ದರೆ ಅಥವ ಯಾವುದೇ ಸಾಕುವ ಪ್ರದೇಶ ನಿರ್ಮಲವಾಗಿ ಅಥವ ಸೈಂಟಿಫಿಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬೆಳೆ ಕೆಡುವುದು. ಎನಾದರೂ ರೋಪದೋಪವುಂಟಾದರೆ ಬೆಳೆ ಹೋದರೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಷ್ಟವಾಗುವುದು. ಹೀಗೆ ನಷ್ಟವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವಿನ್ನೂ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ರೋಗರಹಿತವಾದ ಬಿತ್ತನೆಯನ್ನೊದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡ ಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರೆಬೇರೆ ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ರೈತರಿಗೆ ರೇಷ್ಮೆ ಮೊಟ್ಟೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ನಮ್ಮ ಹಾಗೆ ನೂರು ಅಥವ ಇನ್ನೂರು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಕಂಪೆನಿ ಇದೆ, ಅವು ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿ ರೋಗರಹಿತವಾದುದನ್ನು ಟೆಸ್ಟ್‌ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು. ನಮ್ಮಲ್ಲೂ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿದ್ದರೂ ಅಷ್ಟೊಂದು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುವ ಧೈರ್ಯ ನಮಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೋಪದೋಪಗಳಿವೆ, ಒಂದು ಕಡೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಡರಾಗಿದೆ, ಗ್ರೈನೇರ್ಸ್ ಎಂದು 600 ಜನರಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗಿರುವಾಗ ಏಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಮಾಡಬಾರದು ಎನ್ನಬಹುದು. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಇರಾಖೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಿಂದ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತು ಮಾಡರಾಯ್ತು. ನಾವೇನು ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಗ್ರೈನೇರ್ಸ್ ಹೇಳುವರು, ಇರಾಖೆ ಕೂಡ ಮೊಟ್ಟೆ ತಯಾರಿಸುವಾಗ ಅನೇಕ ರೋಪ ಮಾಡುವುದು, ಅದರಿಂದ ಖಾಯಿಲೆ ಬರುವುದು,

ಎಂದು ದೂರುವರು. ಖಾನಗಿಯವರು ನರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ನರಕಾರ ನರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ದೋಷದೋಷವಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನ ಪರಿಣಾಮವೇನೆಂದರೆ ರೋಗರಹಿತ ಪೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅದರ ಕಡೆಗೂ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಖಾನಗಿಯವರ ಮುಖಾಂತರವಾಗಲೀ, ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖಾಂತರವಾಗಲೀ, ಪ್ರಥಮತಃ ರೋಗ ರಹಿತ ಪೊಟ್ಟೆಗಳು ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ನಷ್ಟವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ತೂಗಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗದ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆ ಎಂದರೆ ಹಿಪ್ಪನೇರಳೆ ತೋಟಗಳು ಮಳೆಯನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಎಕನಾಮಿಕ್ ಆಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ ಬಂದರೆ ನಮಗೆ ಅಷ್ಟು ಲಾಭ ಸಿಕ್ಕೀತು ಎಂದು ರೈತರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಗೂಡಿಗೆ ಐದು ರೂಪಾಯಿ ದರವಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದು ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಒಂದು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಗೂಡಿನ ಬೆಲೆ ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಇಳಿಯಿತು. ಕೋಲಾರದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ 15 ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದುದು ಆರೇಳು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಇಳಿಯಿತು. ಆವಾಗ ರೈತರು ಹಾಹಾಕಾರ ಮಾಡಿದರು. ಮುಂದೆ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆ ಏಕೆ ಇಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಬಂತು. ಗೂಡಿನ ಬೆಲೆ ಇಳಿದುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಖರ್ಚೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರು. ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರಫ್ತು ವ್ಯಾಪಾರ ರೇಷ್ಮೆಯಲ್ಲಿ ಏಳೆಂಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದುದು ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿತು. ಯಾವಾಗ ಹೊರಗಡೆಗೆ ರೇಷ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ರಫ್ತು ಆಯಿತು ಆವಾಗ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು. ರೇಷ್ಮೆಗೆ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿ ಬಂದಾಗ ಗೂಡಿಗೂ ಜಾಸ್ತಿ ಬೆಲೆ ಬಂತು. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ 13 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಕೆ. ಜಿ. ರೇಷ್ಮೆ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದ್ದುದು 18 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಕೆಜಿಗೆ ಏರಿತು. ಒಂದು ಕಡೆ ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಯಾವಾಗ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆಯಿತೋ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಅದ ಪರಿಣಾಮವೇನು ಎಂದು ನಾವು ನೋಡೋಣ. ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಏಳೆಂಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿನಿಂದ ರಫ್ತು ವ್ಯಾಪಾರ 15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪುನಃ ಇನ್ನೊಂದು ವರ್ಷ 8 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಇಳಿಯಿತು. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಏಕೆ ಹೀಗಾಯಿತು ಏನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ವಿಚಾರ ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಚೌಕಗಳು, ಸ್ಕಾರ್ಫ್‌ಗಳಿಗೆ ಏಕ'ದಂ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಬಂತು. ಏಳೆಂಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ವಸ್ತುಗಳು ಒಂದೇ ಸಾರಿಗೆ ರವಾನೆಯಾಯಿತು. ಯಾವಾಗ ಒಂದೇ ಸಲ ಹೆಚ್ಚು ಸರಕು ರವಾನೆಯಾಗಬೇಕಾಯಿತು, ಆವಾಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಫ್ತು ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿರುವವರು ಸಿಕ್ಕಾಬಟ್ಟೆ ಸಬ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಗೂಡ್ಸ್ ಎಲ್ಲ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಅದು ಹೋಗಿ ಬೀಪ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ, ನಿಗದಿ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಕಡಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹುಳ ತಿಂದದ್ದು, ಸರಿಯಾಗಿ ನೇಯದೆ ಇದ್ದದ್ದು ಇಂಥವೆಲ್ಲ ಇತ್ತು. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಿಂದ ಇಂಥ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಅಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನ ಕಡಮೆ ಮಾಡಿದರು. ಯೂರೋಪ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಇದ್ದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದೆ; ತಜ್ಞರು ಹೇಳುವ ಪ್ರಕಾರ ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಎಕನಾಮಿಕ ಡಿಪ್ರೆಸನ್ ಇದ್ದು, ರೇಷ್ಮೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವವರು ಕಡಮೆಯಾದರು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗುವ ಮಾಲು ಕಡಮೆಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ರೇಷ್ಮೆಯ ಬೆಲೆ ಕಡಮೆಯಾಗಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಆಲ್ಲಯವರೆಗೂ ಗೂಡಿನ ಬೆಲೆ 10-12 ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ 15 ರೂಪಾಯಿವರೆಗೂ ಇದ್ದದ್ದು ಆರೇಳು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಇಳಿಯಿತು. ಯಾವಾಗ ಬೆಲೆ ಇಳಿಯಿತು, ರೈತರೆಲ್ಲ ಹೆದರಿ ಈ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವುದು ಏಕೆ, ಇನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯೋಣ ಎಂದು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನ ತಿರುಗಿಸಿದರು. ಆದರಿಂದ ಈಗ ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮ ರೈತರು ಬೆಳೆ ಕಡಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇದರಿಂದ ಬೆಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ರೇಷ್ಮೆ ಎಲ್ಲಾ ಉತ್ತರ ಇಂಡಿಯಾಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ನಾಗಣ್ಣ ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಹೋಗದೆ ಹೋದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ. ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗದೆ ಇದ್ದಾಗ ಬೆಲೆ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವಾಗ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಆವಾಗ ಬೆಲೆ ಕುದುರುತ್ತದೆ. ಏಳೆಂಟು ತಿಂಗಳು, ಒಂದು ವರ್ಷ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಹೊರಗಡೆ ರೇಷ್ಮೆ ಹೋಗುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ಉತ್ತರ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟರ್ಬ್ಡ್ ಕಂಡೀಷನ್ಸ್ ಬಂತು,

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್)

ಪಾಕಿಸ್ತಾನದೊಡನೆ ಯುದ್ಧ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಬಂಗಾಳದಿಂದ ನಿರಾಶ್ರಿತರು ಬಂದರು. ನೇಕಾರರು ಇರುವ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಬಿಹಾರ ಮತ್ತು ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿದೆ. ಮೂರು ಸಾವಿರ, ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಕೈಮಗ್ಗಗಳಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೈಮಗ್ಗಗಳೊಂದೂ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ, ಯಾವಾಗ ಕೈಮಗ್ಗಗಳು ನಡೆಯುವುದು ನಿಂತು ಹೋಯಿತೋ ಆವಾಗ ನಮ್ಮ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ಅವರು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ಹೀಗಾಗಿ ಒಂದಕ್ಕೊಂಥಕ್ಕೆ ಲಿಂಕ್ ಇದೆ. ಯಾವಾಗ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತೋ ಇಲ್ಲಿ ಬೆರೆ ಬಿದ್ದು ಹೋಯಿತು. ಬೆರೆ ಬಿದ್ದಾಗ ಹಾಹಾಕಾರ ವುಂಟಾಯಿತು. ಆವಾಗಲೇ ಹೊರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿವೆ ಎಂದು ರೇಷ್ಮೆ ಮಂಡಲಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ನಾನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದುದು. ಇದು ಕೇವಲ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರುವ ಸೊಸೈಟಿಯರ್ಲಾಗಲಿ, ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ಫಿಲೇಚರ್‌ನರ್ಲಾಗಲೀ ಒಂದು ಕಡೆ ಕೂಡಿಟ್ಟಿರುವುದು, ನಮಯ ಬಂದಾಗ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿ ಇದೆ. ಆ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ರೈತರು ಗೂಡನ್ನು ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ರೀಲರ್ಸ್ ಎಂದರೆ, ಗೂಡಿನಿಂದ ರೇಷ್ಮೆ ತೆಗೆಯುವ ಜನ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜನರಲ್ಲ, ಐದು, ಹತ್ತು, ಇಪ್ಪತ್ತು, ರಾಟೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರು. ಕೂಲ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುವವರು ಕೆಲವರು ಮತ್ತು ಸ್ವತಃ ತಾವೇ ಮಾಡುವವರು ಕೆಲವರು. ಗೂಡನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವವರು ಇಂಥ ಒಂದು ವರ್ಗದ ರೀಲರ್ಸ್. ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರುಗಳು, ಗೂಡನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವವರು ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು. ಫಿಲೇಚರ್ಸ್ ಎಂದು ಏನು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ—ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲದಲ್ಲಿ, ಕನಕಪುರದಲ್ಲಿ, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ, ಟಿ. ನರಸೀಪುರದಲ್ಲಿ, ಚಾಮರಾಜನಗರದಲ್ಲಿ, ಆ ಫಿಲೇಚರ್ಸ್‌ನವರು ಇದನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು. ನಾವು ಗೂಡನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಹಠಾತ್ತನೆ ಬೆರೆ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಫಿಲೇಚರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ ನಿಜ. ಆದರೂ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೂ ಪರವಾ ಇಲ್ಲ. ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ. ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು ಎಂದರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಬಿಟ್ಟರೆ ಆಯಿತು. ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದರೆ ಆದರ ಪರಿಣಾಮ ವೇನಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಕೇವಲ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಗುವುದು ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ, ಇಡೀ ರೇಷ್ಮೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಒಂದು ಕೊಡಲಿ ಪೆಟ್ಟು ಆಗುತ್ತದೆ. ನಷ್ಟವಾದರೂ ಫಿಲೇಚರುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು. ನಷ್ಟ ತುಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಹೇಗೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಮಾಡರನೈಸ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಮಾತು ಇದೆ. ಯಾವುದೋ ಕಾಲದಿಂದ ತಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು, ಅದರ ಎಫಿಷಿಯೆನ್ಸಿ ಇಲ್ಲ, ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ಯಂತ್ರಗಳೇನಿವೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನಾವು ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದೇವೆ, ಅವರು ಅಷ್ಟು ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಅವರೊಡನೆ ಪೈಪೋಟಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಇಲ್ಲ ರಾಭಬರುವುದೇ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಕೂಲಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಇದು ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗತಕ್ಕ ಗೂಡುಗಳೇನಿವೆ ಅವು ಅಷ್ಟು ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಅಲ್ಲ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ರೈತ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ರೇಷ್ಮೆ ಗೂಡುಗಳೇನಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಗ್ರೇಡವಾರ್ ವಿಂಗಡಿಸಿದರೆ ಸುಮಾರು ಸಾವಿರ ಜನ ರೈತರು ಬೆಳೆದ ಗೂಡುಗಳನ್ನು ಸಾವಿರ ಗ್ರೇಡಾಗೆ ವಿಂಗಡಿಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ರೇಷ್ಮೆ ಅಷ್ಟು ಒಳ್ಳೇ ಗ್ರೇಡಿನ ರೇಷ್ಮೆ ಅಲ್ಲ. ಇಟಲಿ ಮತ್ತು ಜಪಾನುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಜನ ರೈತರು ಬೆಳೆಯಲಿ, ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ಒಂದೆರಡು ಗ್ರೇಡುಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾವಿರ ಜನ ಬೆಳೆದರೆ ಸಾವಿರ ಗ್ರೇಡುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಹೊರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ರೇಷ್ಮೆ ಅಷ್ಟು ಉತ್ತಮ ವಾದುದಾಗಿ ಏಕೆ ಇರುತ್ತದೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿವೆ, ರಿಸರ್ಚ್ ಸೆಂಟರುಗಳಿವೆ. ನಾವೇನು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ರೇಷ್ಮೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ದುಡ್ಡನ್ನು ಹಾಕಿರುತ್ತೇವೋ ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಿಸರ್ಚ್ ಸೆಂಟರ್‌ಗೆ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಹೊಸ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಯ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಆಗಲೇ ಬಹಳ ಪಾಪ್ಯುಲರ್ರೈಜ್ ಆಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವುಂಟು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನಿದ್ದರು ಬರೀ ಟಚ್ ಅಂಡ್ ಗೋ ಅನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಇದು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನನಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಅಷ್ಟು ಅಳವಾದ ಜ್ಞಾನವಿದೆಯೇ ಅನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸಂಶಯವಿದೆ. ಅಷ್ಟು ಆಳವಾದ

ಜ್ಞಾನವೂ ಇಲ್ಲ—ವ್ಯವಧಾನವೂ ಇಲ್ಲ; ದುಡ್ಡೂ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಯಾವುದರಲ್ಲೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಸ್ಥೆ ಅನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಇಲ್ಲಿಯವರೆವಿಗೂ ಎಷ್ಟೋ ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾಯಿತು ಅವು ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟಿವೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ವರದಿಗಳನ್ನು ಓದಿದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಏಕೆ ಈ ರೇಷ್ಮೇ ಬಾಬನ್ನು ನನ್ನ ಕೈಲೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡೆ ಎಂದರೆ ಇದನ್ನು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಹಟಕ್ಕಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಹಿಂದೆ ಇದೇ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಛೇರ್ಮನ್ನಾಗಿದ್ದೆ. ಹಾಗೆ ಛೇರ್ಮನ್ ಆದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾಯಿತು. ನನಗೆ ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಲ್ಲ. ಕಾರಣ 1948 ರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಆಕ್ಟೇ ಇನ್ನೂ ಹಾಗೇ ಅಲ್ಲ ಕುಳಿತಿದೆ. ಆ ಆಕ್ಟ್ ಇರುವತನಕ ಯಾರೂ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬೋರ್ಡು ಅಲ್ಲಯವರೆಗೂ ಒಂದು ಕೇವಲ ನಾಮಕಾವಾಸ್ತೆ ಬೋರ್ಡಾಗಿರುತ್ತೆ. ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾದಮೇಲೆ ಆ ಹಳೇ ಆಕ್ಟನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದೆ. ಆ ಹಳೇದನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ—ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಆ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೂಡ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಇದನ್ನು ಹೀಗೇ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈಗತಾನೆ ಈ ರಿಸರ್ಚಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೇ ತಯಾರಾಗತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಮುಖ್ಯವಾದ ಹಂತಗಳಿವೆ. ರೇಷ್ಮೇಯನ್ನು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ರೈತವರ್ಗ ಒಂದು. ಎರಡನೆಯದು ರೀಲರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮೂರನೇ ವರ್ಗ ವೀವರ್ಸ್. ಈ ಮೂರು ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಇರತಕದ್ದು ಈ ವೀವರ್ಸುಗಳಿಗೆ. ಆದರೆ ಬೆಳೆಗಾರರಿಗೂ—ರೀಲರ್ಸಿಗೂ ಮತ್ತು ವೀವರ್ಸುಗಳಿಗೂ ಮಧ್ಯೆ ದಳ್ಳಾಳಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ವ್ಯಾಪಾರದ ಕೋಠಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಈ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಕೋಠಿಗಳಲ್ಲೂ ಎರಡು ವಿಧ. ಒಂದು ಟ್ರಸ್ಟಿಂಗ್ ಎಂತ ಇದೆ. ಬರೀ ರಾ ಸಿಲ್ಕಿನಿಂದ ಬಟ್ಟೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಟ್ರಸ್ಟಿಂಗ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯವರ ಮತ್ತು ವೀವರ್ಸುಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಈ ಬಟ್ಟೆ ಮಾರಾಟದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಜನರ ಕೆರುಕುಳ. ಇವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸೋಣ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಏನಾದರೂ ಕೈಹಾಕಿದರೆ ತಾನೇ ಆ ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಆಗ ಸರ್ಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹಾಕಲೇಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಜನರನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ರೀಲರ್ಸಿಗೆ ಮತ್ತು ವೀವರ್ಸಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ಹಾಗೆ ಒದಗಿಸದೆ ಇದ್ದಾಗ ಒಬ್ಬ ರೀಲರ ತನ್ನ ಸನುಗನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ವರ್ತಕನು ಕೇಳಿದ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರ ಅವನಿಗೆ ಕೈಗೆ ಹಣಸಿಕ್ಕುತ್ತೆ—ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ. ರೀಲರನಿಗೆ ತನ್ನ ವಾಲು ರೋರಾದರೇನೆ ಕೈಗೆ ದುಡ್ಡು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೀಲರನಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಸಿಕ್ಕಿದರೇನ್ನೇ ತನಗೆ ತನ್ನ ಕೂಲಿ ಗಿಟ್ಟಿ ತನಗೆ ನಾಲ್ಕು ಕಾಸು ಸಿಕ್ಕುತ್ತೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ನಷ್ಟವೇ. ರೀಲರನಿಗೆ 110 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಿದ್ದಿರತಕ್ಕ ಸನುಗನ್ನು 100ಕ್ಕೆ ಕೇಳಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ತುರ್ತು ಹಣಬೇಕಾಗಿದ್ದಾಗ ಲಾಭದ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅವನು ನಷ್ಟಕ್ಕೇ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಬಂಡವಾಳವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವನು ಕೇಳಿದ ಬೆಲೆಗೇ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಂಥ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಈ ಮೊದಲನೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ರೀಲರನಿಗೆ ಹೇಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು? ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮೂಲಕವೇ? ಅಥವಾ ನ್ಯಾಷನಲೈಸ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮೂಲಕ ಇವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ .....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ರೀಲರ್ಸ್ ಮತ್ತು ವೀವರ್ಸುಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಹೌದು. ಅದನ್ನೇ ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮಗೂ ನಮಗೂ ಏನೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಇವೆರೆಲ್ಲರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮಗೆಷ್ಟು ಉದ್ವೇಗವಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಇದೆ.

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್)

12-30 P. M.

ಆದಾದಮೇಲೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೋಠಿಯವರು ಇದ್ದಾರೆ. ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳ ತಕ್ಕವರು ಇವರೇ. ಈ ಕೋಠಿಯವರು ಇಷ್ಟಬಂದ ಹಾಗೆ ಪ್ರೈಸ್ ಕೋಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಎರಡು ಡಜನ್ ಇರಬಹುದು. ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವವರೇ ಇವರು, ಮತ್ತು ಈ ರೇಷ್ಮೆ ಇವರ ಮುಖಾಂತರ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇವರ ಹತ್ತಿರ ಬಂಡವಾಳ ಎಷ್ಟಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕವನು ಈ ಕೋಠಿಯವರು ಕೋಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರೈಸ್‌ನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬಸ್‌ನಲ್ಲೂ ಹೋಗಲು ಕೂಡ ಚಾರ್ಜ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ಸಹ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ದುಡ್ಡು ಎಷ್ಟಾದರೂ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಅಲ್ಲಯೇ ಕೂತು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಬಂಡವಾಳದ ಶಕ್ತಿ ಇವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇವರು ಕೋಟಗಟ್ಟರೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಇವರ ಕೈಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸ ಬಾರದು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದೆ. ಹೇಗೆ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ? ಮೊದಲು ಬಂಡವಾಳ ಒದಗಿಸ ಬೇಕು, ಇಲ್ಲವೇ ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಾದರೂ ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸೊಸೈಟಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದರು. ರೀಲರ್ಸ್ ಅಥವಾ ಬೆಳೆಗಾರರು ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ತಂದು ಯಾವಾಗ ಬೆರೆ ಬಹಳ ಬದ್ದು ಹೋಗಿರುತ್ತದೋ ಆವಾಗ ಕೋಠಿಯವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ 50 ರೂಪಾಯಿ ಬೆರೆ ಬಾಳುವ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು 30 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಕೊಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಇದೆ ಇದನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು, ಕೋ ಆಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಸುಗ್ಗಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗ್ಗಪಾದಾಗ ರೈತರ ಪದಾರ್ಥ ಅಧಾರ ಇಟ್ಟು 100 ರೂಪಾಯಿ ಬೆರೆಗೆ 75 ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು ಎಂದು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅದೇ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಸರಿಯಾದ ಬೆರೆ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಯವರಿಗೆ ಹಣ ಬೇಕೆಂದರೆ 100 ರೂಪಾಯಿ ಮಾಲಿಗೆ 70-80 ರೂಪಾಯಿ ದುಡ್ಡು ಒದಗಿಸಲು ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆವು. ಈಗ ಶಾಮಣ್ಣನವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದು ಇಷ್ಟೆ, ತಾವು ಆರೋಪ ಮಾಡುವು ದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಆರೋಪ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಮನಸಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಆರೋಪ ಮಾಡಿ. ಅನೇಕರು ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಇಚ್ಛೆ ಬಂದಂತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮಂತಹ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಜನರು ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕವಿಕೊಡ ಬಾರದು. ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ, ಮೋಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ತೊಂದರೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅಥವಾ ಇನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಪೋಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದರೆ, ತಾವು ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ, ಯಾರಾದರೂ ಸರಿಯೆ, ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡೋಣ. ಈಗ ಯಾರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಯಿತು ಎಂದರೆ ವೀವರ್ಸ್‌ಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಯಿತು. ರೇಷ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಮಾರಾಟಮಾಡುವವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ತೊಂದರೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಎಂದರೆ, ಅವರು ರೇಷ್ಮೆ ಬೆರೆ ಕಡಿಮೆ ಬಿದ್ದಾಗ ಕೊಂಡು ಕೊಂಡರೂ ಸೀರೆ ಬಟ್ಟೆ ಬೆರೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಫ್ಲಕ್ಟ್ಯೇಷನ್ಸ್ ಆಗಲೀ, ಬಿಡಲಿ, ಸೀರೆಗಳ ಬೆರೆಗಳನ್ನು ಏರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಮದುವೆ ಸೀಸನ್ ಬಂತು ಎಂದರೆ ರೇಷ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆಗಳ ಬೆರೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಏರಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ತೊಂದರೆ ಅನುಭವಿಸು ವವರು ರೀಲರ್ಸ್; ಆಮೇಲೆ ವೀವರ್ಸ್. ಇವರೆಲ್ಲ ಎರಡು ವಿಧ. ಕೆಲವರು ಪವರ್‌ಲೂಮ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಕೈಮಗ್ಗಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಪವರ್ ಲೂಮ್ಸ್‌ಗಳ ಮಾಲೀಕರು ನೇರವಾಗಿ ಕೂಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಕೈಮಗ್ಗದಲ್ಲಿ ನಾಲಿರಾರು ಜನರು ಇರುವುದು ಅಪರೂಪ. ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ 15-20 ಜನ ವಾತ್ರ ಇರುತ್ತಾರೆ. 1-2 ಕೈ ಮಗ್ಗ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರಿಗೆ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಇವರು ಬಟ್ಟೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಂಡವಾಳವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಂಡವಾಳಗಾರರ ಹತ್ತಿರ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಬೆರೆಗೆ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಸೀರೆ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರೆ ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಆಗುವ ಕೂಲಿ ಗಿಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರಮ ಪಡಿಸಿ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಲಿ ಗಿಟ್ಟದಿರುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಇದೆ. ಹೇಚಿಸಲ್ಲಿ ಮಾರುವುದಕ್ಕೂ ತೊಂದರೆಗಳು ಇವೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕೈಮಗ್ಗ ಒಂದೆರಡು ಸೀರೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ 5 ದಿವಸ ಅಥವಾ ಒಂದುವಾರ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸೀರೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾರುವುದು ಎಲ್ಲ ? ಬೆಂಗಳೂರಿನಂತಹ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಂಗಡಿಯ ಮಾಲೀ ಕರು ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವ ಸಿರ್ಕ್ ಹೌಸ್‌ಗಳವರ ಹತ್ತಿರ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರ

ಹತ್ತಿರ ಹೋದರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಬಟ್ಟೆಯೇ ಮಾರಾಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮಧನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಏನು ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಮಾಲೀಕರು ಮಗ್ಗದವರ ಮೇಲೆ ಹತೋಟಿಯಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಅವರು ಒಂದು ನಲಹೆ ಹೇಳಿದರು. ಏನೆಂದರೆ ಈ ವೀವರ್ಸ್ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರದೇ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ನಲಹೆ. ನಾವೂ ಸಹ ಒಂದೆರಡು ಕಡೆ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುಲ ಬಿಡಲು, ಇದಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗ ಒಂದೇ. ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡೋಣ. ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಡಿಫಿಕಲ್ಟೀಸ್ ಇವೆ. ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಟ್ಟೆಗಳು ನಮ್ಮದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವಿಧ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹತ್ತಿಯ ಬಟ್ಟೆಯಾಗಲೀ, ರೇಷ್ಮೆಯ ಬಟ್ಟೆಯಾಗಲೀ ವಿಧವಿಧವಾದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬಟ್ಟೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಟೇಸ್ಟ್, ಫ್ಯಾಶನ್ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಟೇಸ್ಟ್‌ಗೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ಬಟ್ಟೆ ಮಾರಾಟವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ನಷ್ಟವನ್ನು ಯಾರು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು? ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಕಾಂಪ್ಲಿಕೇಟೆಡ್ ಇಷ್ಯೂಸ್ ಇವೆ. ಹೇಗೆ ಸ್ಯಾಂಡರೈಸ್ಡ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ರೇಷ್ಮೆ ಮಂಡಲಯವರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲವು ಸಿಫಾರಸ್‌ಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಹತೋಟಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಏನು ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಸಮಿತಿಯವರು ಕೆಲವು ಶಿಫಾರಸ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರಮಂಡಲಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನವರೂ ಇದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಹೊರಗಡೆಯವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ರಾ ಮೆಟೀರಿಯರ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಾಡುವುದು ಎಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆಗ ಕೈಮಗ್ಗದವರು ಮಾಡಿದ ರೇಷ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆಗೆ, ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲದಾಗ ಹಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತರು ಬೆಲೆಗಳ ಏರು ಪೇರುಗಳಿಂದ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಬಿಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ರಾ ಮೆಟೀರಿಯರ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸ್‌ಮಾಡಿ ಇಷ್ಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಇದು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಕಾಫೀ ಬೋರ್ಡ್ ತರಹ ಏತಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬಾರದು?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ನಾನು ಇರತಕ್ಕದ್ದು ರೇಷ್ಮೆ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ; ಇದು 1948ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಆದಂಥ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಏರ್ಪಾಡಾದದ್ದು. ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಹಣ, ಇಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಿ ಕೈಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ನಮಗೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಹಣವೂ ಇಲ್ಲ. ಕಾಫೀ ಬೋರ್ಡ್, ಟೀ ಬೋರ್ಡ್ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆದುವು. ಇಂಡಿಪೆಂಡೆಂಟ್ ಪವರ್ ಅವರಿಗೆ ಇದೆ. ನಮಗೆ ಇಲ್ಲ. ರೇಷ್ಮೆ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಬರೀ ಸ್ಯಾಚ್ಯುಟರಿ ಪವರ್ಸ್ ಇದೆ. ಹಣವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ It is as good as not giving any powers. ಬರೀ ಶಿಫಾರಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಫೈನಾನ್‌ಷಿಯಲ್ ಪವರ್ಸ್, ಇಂಡಿಪೆಂಡೆಂಟ್ ಪವರ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಶಿಫಾರಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಏನೇ ಇರಲಿ ರಾ ಮೆಟೀರಿಯರ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಾವು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಕಕೂನ್ಸ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗೆ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳು ಇವೆ ಎನ್ನುವುದು ನಿಜ. ಇದು ಏತಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಆಯಿತು? ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳು ಆಗಬೇಕು, ಅಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ 6-7 ವರ್ಷದ ಮೇಲೆ ಆಯಿತು. ಈ ಕಾನೂನಿನ ಬಗ್ಗೆ 4-6 ಸಲ ಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಅದು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಈ ವರ್ಷ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾವು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೊರಟಿಲ್ಲ. ಅರ್ಧಮರ್ಧವಾಡಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕು. ಈಗ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ದಾಡಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಮಾಡಲು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ, ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿದ ತೊಂದರೆಗಳು, ಕಷ್ಟಗಳು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ದೊಡ್ಡ ಮಾರ್ಕೆಟ ಮಾಡಿ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಇಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾರ್ಕೆಟ್ ತೊಂದರೆ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಇದೆ. ಮೆಟೀರಿಯರ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಾಡಿ ಫ್ಲಕ್ಟುಯೇಷನ್ ಆಫ್ ಪ್ರೈಸಸ್ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಅದನ್ನು ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕಾದ್ದು ಇದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಸಿಲ್ಕಿಗೆ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ವರ್ತಕರು

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್)

ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಇವ್ವಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದಳ್ಳಾಳಿಗಳು, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಅವರ ಕೈಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಕಕೂನ್ಸ್ ಗ್ರೇಡ್‌ಮಾಡಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದು ರೈತರಾಗಿ ಇರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಗ್ರೇಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸ್ಪೇಜಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೋಗಿ ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಕಕೂನ್ಸ್ ವ್ಯಾಪಾರ ಗ್ರೇಡಿಂಗ್ ಇಲ್ಲದೇ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಗ್ರೇಡಿಂಗ್ ಇಲ್ಲದೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಒಳ್ಳೆಯದಕ್ಕೂ ಒಂದೇ ಬೆರೆ, ಕೆಟ್ಟದ್ದಕ್ಕೂ ಒಂದೇ ಬೆರೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಇದಕ್ಕೂ ಒಂದೆರಡು ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೂಲು ಬರಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಗೂಡು ಹಾಕಿದರೆ ಬರುತ್ತದೋ ಅದಕ್ಕೆ ರಂಡೆಟಾ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ 8-10-12 ರೆಂಡೆಟಾ ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಇದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ 17-18 ಬರುತ್ತದೆ. 17-18 ರೆಂಡೆಟಾ ಬರುವುದಕ್ಕೆ 5 ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದರೆ 8-10 ರೆಂಡೆಟಾ ಬರುವುದಕ್ಕೆ 7-8 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಗ್ರೇಡಿಂಗ್ ಇಲ್ಲ. ಗ್ರೇಡಿಂಗ್‌ನ್ನು ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಂಟ್ರಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಇದೆ. ನನ ಮಾನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏ ಇದೆ. ಕೇಂದ್ರ ರೇಷ್ಮೆ ಮಂಡಲಯಿಂದ ಪರಿವಾರನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ನಾನಾ ಮುಖ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಏನು ಇವೆ ಅವೆಲ್ಲವೂ ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ, ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಕಡೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಹಳ ಹಣವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಾದರೂ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಒಂದು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಪ್ರಕಾರ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ರೈತರ ಒಂದು ಜೀವನ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಅವರ ಸಂಪಾದನಾ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಬೇಕಾದರೆ ಮೈಸೂರಿನ ಎರಾ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೂ 7-8 ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ರೇಷ್ಮೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಸಣ ಪುಟ್ಟ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಅಥವಾ ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಿಂತಲೂ ಬೇರೆ ಒಂದು ಇಲ್ಲ. ರೇಬುಲ್ ಇನ್‌ಸೆನ್‌ಟೀವ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಒಂದು ಎಕರೆ ಮಲ್ಬರಿ ಇದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ 4-6 ಸಂಸಾರಗಳು ಜೀವನ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದು 365 ದಿವಸವೂ ಕೂಲಿ ಸಿಗುವ ಕೈಗಾರಿಕೆ. ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಸಮಾನಾದ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮಾನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ನಂಬಿಕೆ ಇರುವುದು. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಶಸ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಕೈಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಎರಾ ಹಂತದಲ್ಲೂ ದೋಷಗಳು ಏನು ಇವೆ, ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಏನು ಇವೆ ಅವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದುದು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರುವ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇಷ್ಟು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಣ್ಣನವರು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಉಳಿದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳೆಲ್ಲ ಇರತಕ್ಕ ಕೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖೇನ ಈ ಸಭೆಗೆ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ನಿರ್ಣಯ ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರು ಇದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ರೇಷ್ಮೆ ಉದ್ಯಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ನನಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಭವ ಜಾಸ್ತಿ ಬಂದಿದೆ. ನನ್ನ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೆಂದರೆ ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಾಕಷ್ಟು ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆರೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ರೇಷ್ಮೆ ಬೆರೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಮಂದಿ ಕೈ ಮಗ್ಗದವರು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಬಾರದು. ಅದರ ನಿವಾರಣೆ ಹೇಗೆ ? ಇದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ಮೊದಲನೆಯುದಾಗಿ ಯಾವರೀತಿಯಾಗಿ ರೇಷ್ಮೆ ರೀಲರ್ಸ್‌ಗೆ ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಕೈಮಗ್ಗದವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸಿ, ಎರಡನೆಯುದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಅನುಮಾನ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಬಟ್ಟೆಗಳು ತಯಾರಾಗುತ್ತಾ ಇವೆ, ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಗಿರಾಕಿ ಇದೆ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು. ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹೊರದೇಶಕ್ಕೆ ರಫ್ತು ಆಗುವ ಮಾಲುಗಳು ಕೈಮಗ್ಗದಿಂದ ತಯಾರಾಗಬೇಕು. ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ಮಗ್ಗದಿಂದ ತಯಾರಾದ ಮಾಲುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದು ಬೇಡ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೈಮಗ್ಗದವರಿಗೆ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂಲಕ ಇಂತಹ ಬಟ್ಟೆ ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ

ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ತಾವು ಅವರ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಜವಳಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಂಡು ಕೊಂಡು ವರ್ತಕರಿಗೆ ಹೊರದೇಶಕ್ಕೆ ರಫ್ತು ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಫಾರಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಗಳಿಸಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೆಂದರೆ ಈಗ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಬಡ ಕೈಮಗ್ಗದವರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ತಯಾರಿಸಿದ ಜವಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೆಲೆ ಸಿಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೆರವು ಕೊಡಬಹುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಅವರ ನೆರವಿಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ನಾನು ಸಾಕಷ್ಟು ಹೇಳಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಅವರ ಅನುಮಾನವನ್ನೂ ಕೂಡ ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ನಾನಾಮುಖವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅಂಥಾ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವೂ ಕೂಡ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ವೀವರ್ಸ್ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಅವರ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಅವರು ಮಾಡಿದಂಥ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಮಾಡೋಣ. ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ವೀವರ್ಸ್ ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಹೊರಗಡೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾಲುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಮಾಡೋಣ. ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಎಂದು ಯಾತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ತಮಗೆ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಗೊತ್ತು. ವೀವರ್ಸ್ ಫಾರಿನ್‌ಗೆ ಬಟ್ಟೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ಯಾರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು. ಹೊರಗಡೆ ದೇಶದ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೂ ಇಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆ ಕಳುಹಿಸುವ ವ್ಯಾಪಾರಗಳಿಗೂ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಸಂಪರ್ಕ ಬೆಳೆದಿರಬೇಕು, ರಿಲೇಷನ್‌ಷಿಪ್ ಬೆಳೆದಿರಬೇಕು. ಅದಿಲ್ಲದೆ ಯಾರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದು? It is not like coffee ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವರ ಜೇಸ್ಟ್, ಮಾರುವವರ ಮಾಡ್ರನ್ ಟ್ರೆಂಡ್ಸ್, ಫ್ಯಾಷನ್ ಎಲ್ಲಾ ತಿಳಿದಿರಬೇಕು. ಸೀಸನರ್ ಫ್ಯಾಷನ್ಸ್ ಇರುತ್ತವೆ. ರೇಷ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆ ಏನು ಇದೆ, ಅದನ್ನು ನಾವು ಬಡವರು ಮುದುವೆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಸೀರೆ, ಬಟ್ಟೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಆ ವ್ಯಾಪಾರ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ.

ಹೊರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಫ್ಯಾಶನ್ ದಿನೇ ದಿನೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾದರೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಫ್ಯಾಶನ್ ಉಂಟುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇದೆ. ನಾನು ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಾಮಾನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವರು ಯಾರು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ನಾವು ಪ್ಲಾನ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸ್ಕಾರ್ಫ್ ಟೈಸ್ ಇತ್ಯಾದಿ. ಆದರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಾನಾ ತರಹ ಇವೆ. ಇಟಾಲಿಯನ್ ಸ್ಕಾರ್ಫ್ ಅಂದರೆ ಬಹಳ ಹೆಸರುವಾಸಿ. ಅದು ಇರುವಾಗ ಇಂಡಿಯನ್ ಸ್ಕಾರ್ಫ್‌ನ್ನು ಯಾರೂ ಮುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಲೈಬ್ರರಿಯೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಫ್ಯಾಶನಿಗೆ 30—40 ಲಕ್ಷ ಡಾಲರ್ಸ್ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೊಂದು ಸೋಫಿಸ್ಟಿಕೇಟೆಡ್ ಆಗಿದೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಏನೂ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ವೀವರ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಂತವರನ್ನು ಇಲಾಖೆಯವರು ಕರೆಸಿ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇವೆ. ಹಾಗೆ ಅವರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇರುವ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡೋಣ. ಅಲ್ಲದೆ ಏಕಾಏಕಿ ಈ ಫ್ಲಕ್ಚುಯೇಟಿಂಗ್ ಪ್ರೈಸ್‌ನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದರೆ, ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಇಂತಿಷ್ಟೇ ಬೆಲೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದರೂ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ? ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ರೈತರು ಕೂಡ ನಾಳೆ ಗಲಾಟೆ ಶುರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೆ 140ರೂ. ರೇಷ್ಮೆಗೆ ಬೆಲೆ ಇತ್ತು. ಆಗ ರೈತರು ಒಂದು ಹಾಹಾಕಾರವನ್ನೇ ಎಬ್ಬಿಸಿದರು. ನಾನು ಹೋದ ಕಡೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ 180 ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಇದೆ. ಈ 180 ರೂಪಾಯಿ ಪೂರ್ತಿ ರೈತನ ಕೈಗೆ ಸೇರದೆ ಇರಬಹುದು. ಈಗ ವೀವರ್ಸಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಈಗ ಬೆರೆ 150 ರಿಂದ 500 ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದರೂ ನನ್ನ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ರೇಶ್ಮೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆರೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಕೆ. ಎಚ್. ರಾಮಯ್ಯನವರ ಒಂದು ಕೋಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಇತ್ತು. ನಾನೂ ಅಲ್ಲಿ ಹುಡುಗನಾಗಿದ್ದಾಗ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಆಗ ಯಾವ ಮದುವೆ ಮುಂಜಿ ಗಾದರೂ ಜನರು ಆದರ ಮುಖಾಂತರವೇ ಬಟ್ಟೆ ಬರೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಕೇವಲ ರೂಪಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಣೆ ಲಾಭ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದಾಗ, ಮಗ್ಗಗಳು ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದಾಗ ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಅದು ಸಹಾಯಕವಾಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ರೇಶ್ಮೆ ಒಂದು ಕೆ. ಜಿ.ಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಅವರಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದಂತಹ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆರೆ ಸಿಗುವಂತೆ ಒಂದು ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Sri D. DEVARAJ URS.—I have already said that I am going to invite all these persons who are affected and who have knowledge of special conditions with regard to this trade. Let us have a sort of discussion. ತಮ್ಮನ್ನು ಕರೆಸುತ್ತೇನೆಂದು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

Sri K. M. NAGANNA.—In view of the assurance given by the Chief Minister, I seek permission of the House to withdraw the resolution

The Resolution was by leave withdrawn.

Mr. CHAIRMAN.—Next Resolution by Sri Gopinath R. Sandra.

re : (3) **the Steep fall in the Prices of Cotton Resulting in hardships to the Cotton growers.**

ಶ್ರೀ ಗೋಪಿನಾಥ್ ಆರ್. ಸಂದ್ರ (ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಗ್ರಾಮಾಂತರ).—ಸ್ವಾಮಿ ನಾನು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

"ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಹತ್ತಿ ಬೆರೆಯ ಕುಸಿತದಿಂದಾಗಿ ಹತ್ತಿ ಬೇಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯವರು ವಿಷಾದವನ್ನು ವ್ಯಕಪಡಿಸಿ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಹತ್ತಿ ಬೇಸಾಯಗಾರರ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವಂತೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಭಾರತದ ಹತ್ತಿ ಸಂಸ್ಥೆಯವರಿಗೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯವರು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ."

Mr. CHAIRMAN.—Resolution moved :

"that this Assembly views with great concern the steep fall in the prices of cotton, resulting in hardship to the cultivators of cotton, and urges upon the Government to recommend to the Government of India and the Cotton Corporation of India to arrange for buying the cotton grown in the State in order to alleviate the distress of the cotton growers in the State."

†ಶ್ರೀ ಗೋಪಿನಾಥ್ ಆರ್. ನಂದ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕಂತಹ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿರುವವನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವತ್ತೂ ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂತದ್ದು ಒಂದು ಜಟಿಲವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆದಂತಹ ರೈತರು ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 10 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದುರ್ದೈವದಿಂದ ಈ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಉದ್ಭವವಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟರಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು ಗೆದ್ದಾಗ ಬಹಳವಾದ ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ರೈತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರ ಅವರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಚುನಾವಣೆ ಆದಮೇಲೆ ಜನರು ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಲಕ್ಕೆ ಸುರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ರೈತರು ತಾವು ಬೆಳೆದ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಬಜಾರಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿರುವ ದಳ್ಳಾಳಿಗಳು ನೀವು ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ- ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಹೇಯಾಳಿಸಿ ಬೈಯ್ದಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ಜನರು ಆಡಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸರಿಗೂ ಕೂಡ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ದುರ್ದೈವದಿಂದ ಆಗ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಆಡಳಿತ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಆಗ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಏನೂ ಸಾಧಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರು ಚುನಾವಣೆಯ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಈಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ರೈತರು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು 10 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತಿನದಿವಸ ರೈತರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಣದ ಮುಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಜರುಗಬೇಕಾದಂತಹ ಲಗ್ನಗಳು ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ; ಒಕ್ಕಲುತನದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರ ಹಣ ದೊರಕದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಬಹಳ ಕಳವಳದಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ಒಂದು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಇದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. CHAIRMAN.—The House will now rise and meet on Monday, the 10th April 1972, at 1-00 P.M.

The House adjourned at One of the Clock to meet again at one of the Clock on Monday, the 10th April 1972.

Karnataka State Archives
(Departmental Library)
6003
Accession No.
WD 17260—GPB—550—10-7-1972